järjestymättömien järjestämi-
en on tärkein tehtävämme

VAPAUS

"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

No. 253 — 1930 | Maanantaina, lokak. 27 p:nä — Mon., Oct. 27 | XIV Vuosik. - - Vol. XIV

Taasen sata hiilenkaivajaa surmautunut kaivostuhossa Saksassa

Hirvittävä kaasuräjähdys surmasi melkein kaikki kaivannossa olleet — Pelastustyö vaikeata hirveän kuumuuden vuoksi

FRIEDRICHSTHAL, Saksa, lokak. 25. — Maybachen hiilikaivannossa tapahtui tänään iltapäivällä räjähdys, mikä sulki 82 hiilenkaivajaa maanalle. Viisi ilmotetaan saadun pelastettua haavottuneina ja ainoastaan kolme pelastui loukkaantumattomina. Friedrichsthal on Reininmaassa, 10 mailia koilliseen Saarbruckista ja Maybachin kaivanto on lähellä Quirsheteä.

Tiedonannot ovat vielä epävarmoja. Kaivannossa uskotaan onnettomuuden tapahtuessa olleen 90 miestä työssä. Räjähdys tapahtui klo 3.30 iltapäivällä neljännellä tasanteella. Yhdeksänkymmentä hiilenkaivajaa oli mennyt alas ja ainoastaan kolme pääsi heti tulemaan kaivannosta ylös. Pelastusjoukot ilmoittivat työt heti, koettaen päästä mahdelta puolelta onnettomuuspaikalle.

Epävirallinen tiedonanto kertoo 86 miestä surmautuneen.

MAYBACH, Saksa, lokak. 25. — Täällä tänään iltapäivällä tapahtuneen kaivosonnettomuuden johdosta toimitetut viimeiset tutkimukset todistavat 19 hiilenkaivajaa surmautuneen, 20 haavottuneen ja 50 miestä on vielä hautaantuneina maan alle.

SAARBRUCKEN, Saksa, lokak. 27. — Viimeiset tiedot Maybachin hiilikaivosräjähdyksestä kertovat, että vähintäin 100 hiilenkaivajaa on saanut surmansa tässä tuhoisassa onnettomuudessa, joka johtui hiilikaasun syttymisestä jostakin tähän mennessä tuntematomasta syystä. Kaivoksessa on vielä salpaannuksissa 11 kaivosmiestä, joiden hengissä pelastumiseen nähden ei enää ole lainkaan toiveita. Hirvittävä kuumuus tekee pelastusjoukkueiden työn melkein mahdottomaksi.

Työttömiä majoitetaan N. Yorkissa laivahylkyihin

Kaupungin hallituksen taholta ei ole varattu työttömille apua edes pahimpaan hätään

NEW YORK, N. Y. — Tuhansia kodittomia työläisiä on vilusta värjyen ja nälkäisenä liikuskelemassa alakaupungilla, kun syksyn ensimäinen hyytävä tuuli puhaltaa työttömien repaleisten vaatteiden lävitse. New Yorkin kaikki halvat majatalot olivat äärtään myöten täynnä.

Kurjuudesta kärsivien asemaa kuvaa sekin seikka, kun kaupungin varaamiin tilapäisiin makuupaikkoihin ei mahtunut enempää, täytyi yli 300 miestä sijoittaa kunnallisen höyryaluksen suojiin, joka on ankkuroituna satamassa.

Kaupungin makuusuojien huoltokomitea on selittänyt, että kuluvan vuoden ajalla on varattu makuupaikkoja 300,000 työttömälle työläiselle. Kaikki merkit viittaavat siihen että tulevan talven aikana tulee tuo määrä rikottua moninkertaisesti.

Kaupungin virkailijat eivät ollenkaan ota lukuun sitä, kuinka monet tuhannet työläiset ovat joutuneet viettämään yönsä ulkona, puistoissa ja kaduilla, kun heillä ei ole ollut yösijaa mistään saatavissa.

Kommunistipuolueen agraarikonferenssi luonut pohjan farmarien järjestämiselle

Konferenssejä tullaan pitämään eri paikoissa köyhäin farmarien järjestön luomiseksi — Taisteluohjelma laadittu

SASKATOON, Saskatchewan, lokak. 26. — (Sähkösanomatieto Vapaudelle.) — Kommunistisen puolueen kutsuma agraarikonferenssi laati laajan toiminnanohjelman köyhäin farmarien järjestämiseksi taistelujärjestöönsä, päättäen kutsua köyhäin farmarien joukkokonferenseja pidettäväksi Winnipegissä joulukuun 6 päivänä, Reginassa joulukuun 8 päivänä, Saskatoonissa joulukuun 10 päivänä ja Edmontonissa joulukuun 13 päivänä. Taisteleva osittaisvaatimusten ohjelma hyväksyttiin. Uuden vasemmistolaisen joukkojärjestön nimeksi esitettiin farmarien yhtenäisyysliittoa (Farmers' Unity League). Edelleen suunniteltiin Furrow-lehden saattamiseksi köyhien farmarien äänenkannattajaksi laajentamalla pohjalla kuin tällä kertaa. Kutsut päätettiin lähettää heti farmijoukoille ja joukkojärjestöille, että nämä mobilisoisivat voimansa liikkeelle konferenseja varten. Todellinen pohja luotiin laajalle joukkoliikehtimiselle ja mahdollisuudet laajalle agitatsionityölle farmeilla vallitsevaa kurjuutta vastaan ovat toivorikkaat. Konferenssi valitsi toimikunnan tekemään tarpeellisia valmisteluja edellämainituita konferensseja varten.

Fascistit joutuneet perääntymään Itävallassa

WIEN, lokak. 24. — Itävallan fascistien sotilasjärjestö "Heimwehrin" suunnittelema marssi Wienin marraskuun 9 päivänä toimitettavien parlamenttivaalien pysäyttämiseksi ilmoitetaan lopullisesti menneen myttyyn.

Kansleri Karl Vaugoin on ilmoittanut, että vaalit tullaan pitämään "kaikessa rauhassa", että mitä hyvänsä hallitusvaihdoksia tulee tapahtumaan, tullaan ne toimittamaan "rauhallisten vaalien kautta."

Aseistetun fascistimarssin Wieniin olivat suunnitelleet liikkeen Styrialaiset tiedonannot kertovat, että ulkomaisten lehtien levittämät huhut fascistimarssista ovat kiihoittaneet ulkomaisia valtioita sekaantumaan Itävallan tilanteeseen.

Sanomalehti "Die Stunde" selittää, että fascistien sotilasjohtaja kenraali Eilisen koetti käyttää fascistien vallankaappausta prinssi Oton asettamiseksi Itävallan ja Unkarin valtaistuimelle.

Brasiliassa jatkuvat rauhattomuudet — Uusi sotilaskomento vallassa

Yleinen kaaostila edelleen vallitsee — Useita siviilihenkilöitä surmautunut matkustajalaivaa ammuttaessa

RIO DE JANEIRO, Brasilia, lokak. 25. — Brasilian uusi hallitus tänään varsinaisesti alotti tehtävänsä maanlaajuisen kuohunnan vallitessa, sillä huolimatta kapinallisten voitosta, vallitsee yleinen sekamelska ennenkuin asiat pääsevät jonkinlaiseen näennäiseenkään tasapainotilaansa. Uusi hallitus muodostaa sotilasdiktatuurikomennon, joka keskittyy sotilasviranomaisten käsiin. Tämän hallituksen selostetaan olevan valmiin luovuttamaan vallan varsinaiselle hallituskomennolle sitten kun asiat pääsevät "järjestykseensä".

Kapinalliset pommittaneet saksalaista linjalaivaa

Uuden hallituksen ratkaistavana on heti kansainvälisessä mittakaavassa olevat pulmat. Copacabanan rannikkotykistön äskettäin avatessa tykkitulen saksalaista linjalaiva "Badenia" vastaan, tämän ollessa purjehtimassa ulos Rio de Janeiron satamasta. Kahdeksantoista matkustajaa haavottui ja useita sai surmansa linjalaivalla, joka kärsi huomattavia vahinkoja. Haavoittuneet tuotiin täkäläisiin sairaaloihin. Asian kerrotaan olevan Saksan ulkoministeriön käsissä joka harkitsee parhaillaan mihin toimenpiteisiin olisi ryhdyttävä asian johdosta.

Uutta perustuslakia ryhdytään laatimaan

Valtaan päässyt sotilashallitus ilmoittaa, että kaikki lainlaadinnalliset elimet, niin liittovalton kongressi kuin valtioitten lainlaatijakunnatkin tullaan hajottamaan ja erikoinen konferenssi kutsuman koolle laatimaan uuden perustuslain. Uuden perustuslain laadinta tulee jäämään kustakin valtiosta valittavain edustajien tehtäväksi, jokaisen valtion voldessa lähettää kaksitoista edustajaa tähän konferenssiin.

SUOMEN FASCISTIEN SOTASUUNNITELMAT NEUVOSTOLIITTOA VASTAAN

SUOMEN FASCISTIT KUUMEISESSA TYÖSSÄ SOTILASBLOKIN RAKENTAMISEKSI NEUVOSTOLIITTOA VASTAAN

HELSINKI, lokak. 24. — Huolimatta siitä, että poliisilaitos kieltäytyy antamasta selostusta äskeisten sotaherrojen pidätysten johdosta, ilmoitetaan, että pidätysten yhteydessä on jouduttu myöntämään, että lapualaisliike ei ole mitään muuta kuin ulkomaalaisten imperialistien synnyttämää porvarillista liikettä sodan julistamiseksi Neuvostoliittoa vastaan.

Suomen armeijan esikuntapäällikön, kenraali Walleniuksen vangitsemisen yhteydessä on paljastettu, että hän ja muutamat muut fascistiupseerit tekivät hiljakkoin useita matkoja Itämeren maihin ja Puolaan, joiden tarkoituksena oli olut yrittää muodostaa liitto, joka jälkeen kun Suomessa olisi saatettu voimaan fascistinen sotilasdiktatuuri, olisi muutettu reunavaltojen aktiiviseksi militariblokiksi sodanjulistamiseksi Neuvostoliittoa vastaan.

Imperialistiset maat eivät ole kuitenkaan nähneet tilaisuutta juuri nyt soveliaaksi sodan julistamiseksi Neuvostoliittoa vastaan ja siksipä juuri on täytynytkin ruveta hillitsemään sotahurjien fascistien rientumtaa, olletikin senjälkeen kun Neuvostoliitto jo lähetti neljä nootia lahtarihallitukselle, joiden sisällön kanssa ei käy tinkiminen. Suojeluskunnatkin ovat ilmoittaneet antamansa täyden tuen hallitukselle tässä kysymyksessä. Muuten, fascistidiktatuuri ja ajojahti Suomen työläisiä vastaan jatkuu muuttumattomana; fascistiupseerien nimelliset vanhemmat esitsemiset johtuivat ulkopoliittisista syistä.

Karjalan työläiset

(Erikoistieto Eteenpäälle)

LENINGRAD, lokak. 24 p. — Karjalan työläiset ovat ruveneet keräämään lentokonerahastoa "Vastaukseemme Suomen fascisteille". Rahastolla hankitaan uusia lentokoneita Punaiselle Armeijalle.

Ontarion viinaliike vilkasta

TORONTO, lokak. 25. — Tämän kuukauden lopussa, jolloin päättyy viskaalivuosi, on Ontario vieraineen kuluttanut n. $175,000,000 väkijuomiin siitä saakka, kun päämisteri Fergusonin hallituksen myyntisysteemi astui voimaan.

Tämän viskaalivuoden aikana on hallitus saanut kaikkiaan vähintäin $54,000,000 oluen, viinin ja muiden väkijuomien myynnistä sekä lupakirjoista.

Prokuraattori Pricen joku aika sitten julkasemasta raportista paljastui, että hallituksen kontrollilautakunnan tulot olivat laskeneet tämän vuoden aikana, verrattuna viime vuoden tuloihin, mutta ainoastaan 5.5 prosentilla, mikä on vähän, verrattuna muihin liikealoihin.

Fascistien ja kommunistien välinen tilanne kiihkeä Saksassa

BERLIN, lokak. 25. — Lukuisia fascistien ja kommunistien välisiä otteluja ilmoitetaan olleen Preussissa ja Holsteinissa.

Dortmundista saapunut tiedonanto kertoo kymmenen henkilöä haavottuneen fascistien ja kommunistien välisessä taistelussa ammutuista laukauksista. Taistelun ilmotetaan seuranneen kummankin ryhmän erikseen pitämän kokouksen jälkeen.

Uuden Seelannin talouselämä epänormaalista

WELLINGTON, U. S., lokak. 25. — Koska syyskuun 30 päättyneen kuuden kuukauden aikana on tulopuolilla ilmennty tappiota ja menot ovat kohonneet, tulee Uusi Seelanti katkaisemaan kaikki menot mahdollisimman alhaalle toisen kuuden kuukauden aikana, että hallituksen budjetti saataisiin balanseeraamaan.

Virkaatekevä pääministeri A. E. Ranson ilmoitti tänään tulojen olleen kuuden kuukauden aikana viime vuonna.

Menot olivat nousseet 11,846,000 punnasta, missä ne olivat viime vuonna, 12,237,000 puntaan.

Neljän ihmisen murhaaja vangittu

EDMONTON, Alta., lokak. 25. — Kaksipäiväinen miesjahti, mikä oli käynnissä laajalla alueella pohjois-Albertassa, päättyi eilen George Dwernchukin vangitsemiseen. Dwernchukin syytetään surmanneen keskiviikkona neljä ihmistä Smoky Lakella, Altassa. Murhattujen joukossa oli Dwernchukin appivanhemmat. Albertan maakuntapoliisivirastoon lähetetyssä tiedonannossa sanotaan, että Dwernchuk vangittiin Vegrevillessä, Altassa.

Canadan juutalaiset kääntyvät Bennettin puoleen

OTTAWA, lokak. 25. — A. J. Freiman, Canadan sionistisen liikkeen presidentti, on lähettänyt päämisteri Bennettille sähkösanoman, jossa selostetaan Canadan juutalaisten olevan hyvin hädissään brittiläisen hallituksen ottaman kannan suhteen. julistaessaan Balfourin julistuksen mitättömäksi. Sähkösanomassa pyydetään Bennettiä ottamaan vastaan tri Weizman, joka äskettäin erosi sionisti-järjestön presidentin toimesta, protesteeraten täten brittiläisen hallituksen toimenpidettä vastaan.

ASUNCION, Paraguay, lokak. 25. — Barreiro-nimisen salamurhaajan ilmoitetaan eilen illalla kuolettavasti ampuneen rahaministeri Eligio Ayalan, joka onnistui kuitenkin haavoittaan huolimatta ampumaan kuolettavan laukauksen murhaajaansa. Rahaministeri vietiin sairaalaan, missä toimitettiin heti leikkaus. Kuitenkin olivat menneet hänen keuhkoihinsa ja vastaan ja hän kuoli pian.

Naisten alinpalkkalakia vaaditaan kumottavaksi Quebecissa

MONTREAL, lokak. 26. — Quebecilaiset firmat ovat pyytäneet alinpalkkalautakuntaa lakkauttamaan virallisen naisten alinpalkkasäännöstelyn sillä perusteella, että Bennettin syyskuussa voimaansaattama tariffilaki on voimistuttanut ulkomaista kilpailua naisten käsilaukkuteollisuuden alalla.

Käsilaukkujen sisustuksessa käytetyn Moire-silkin hinta on noussut 50 prosenttisesti uuden tullin alaisema, väittävät tehtailijat, välttäen, että tariffi ei määrittele mitään suhteellista korotusta valmiin tuotteen suojelemiseksi. Tästä ulkomaisilla käsilaukkujen valmistajilla on vieläkin suuremmat mahdollisuudet taistella canadalaisten markkinoiden puolesta.

Fascistinen riehunta verinen Saksassa

Surmanneet kommunistin Frankfurt am-Mainissa

FRANKFURT-AM-MAIN, Saksa. — Täkäläisessä oopperassa fascistit synnyttivät pakokauhun, heittelemällä ilettäviä hajupommeja teatterin sisälle, jonka johdosta ihmisten oli riennettävä kliereellisesti ulos. Tällöin fascistit alkoivat huutamaan eläköön-huutoja Hitlerille, sekä laulamaan isänmaallista hymniä "Herää Saksa."

Fascistien hyökkäys teatteriin johtui siitä, kun he eivät pitäneet eräästä vapaamielisestä näytelmästä mitä teatterissa esitettiin. Syntyneessä taistelussa iskettiin erästä kommunistia sillä seurauksella päähän, että pääluu murtui ja hän kuoli sairaalaan vietäessä.

Sunnuntai-iltana jouduttiin sulkemaan Stuttgardissa toinen teatteri missä esitettiin näytelmää nimeltä "Shadows Over Harlem", jossa osoitetaan millaisen sorron ja riiston alaisuudessa ovat neekerityöläiset Yhdysvalloissa.

Näytemän vastustajat ensin tyytyivät vain välihuutoihin ja rumiin nimityksiin, mutta kun näytelmän kirjoittaja Ossip Dymov tuli esiin näyttämölle, alkoivat fascistit täydellisen metelin. Kahakoita syntyi teatterissa ja kadulla ja näytelmän esitystäytyikeskeyttää.

Frankfurtin teatterissa sattui olemaan muiden ohella Japanin keisarin veli, prinssi Takamatsu ja hän sai seurueensa kanssa vetää henkeensä fascistien hajupommien käryä, ennenkuin he ehtivät pois teatterista.

Radan särkijä ammuttu Meksikossa

CIUDAD, Chihuahua, Meksiko, lokak. 25. — Sotaväen ampumajoukkue ampui täällä Francisco Ruiz Cardenasin, jonka liittohallituksen sotilaat tapasivat irrottamassa raiteita Mexico City—El Pason rautatieltä, täällä lähistöllä. Mies tavattiin teossaan viime tiistaina. Hänet tuotiin tänne sotaoikeuden eteen. Sotaoikeus tuomitsi hänet kuolemaan ja kuolemantuomio pantiin täytäntöön torsteiaamuna.

KIINAN PUNAINEN ARMEIJA LUJITTANUT ASEMAANSA KESKI-KIINASSA

NEUVOSTOT OVAT VALLASSA PUNAISEN ARMEIJAN VALTAAMALLA ALUEELLA

SHANGHAI, Kiina. — Kiinalaisten lehtien kirjeenvaihtajat Nanchangista kertovat, että taisteluissa punaisen armeijan kanssa on kaatunut 8,000 Nankingin hallituksen sotilasta. Toisten tietojen mukaan kerrotaan sellaista huhua, että 60,000 olisi saanut surmansa punaisten valtaamilla alueilla. Mutta tuolle uutiselle ei ole annettu mitään vahvistusta, joten se lienee Nankingin hallituksen liikkeelle laskema propagandajuttu.

Punaisen armeijan viidennen armeijakunnan komentajana sanotaan olevan kenraali Peng Ten-Hui. Hän on yhdessä Huang Kung-Lueh'in kanssa allekirjoittanut kommunistisia lentolehtisiä, joita on jaettu miljoonia kappaleita keski- ja eteläKiinassa.

Hyvin varustettu armeija

United Pressin kirjeenvaihtaja selittää, että hänen tietojensa mukaan on kenraali Peng punaisen armeijan ylijohtajana ja punaisten joukot ovat hyvin varustettuja sotavälineillä ja hyvä järjestys vallitsee armeijan keskuudessa.

Yleisesti levitetyt tiedot porvarilehdistössä omaisuuksien "rosvoamisesta" ovat harhaanjohtavia sikäli kun on kyseessä punaisen armeijan toiminta. Kaikkialla missä se on saavuttanut vallan on rikkaiden tilallisten ja pankkien omaisuudet otettu uusien hallituselimien haltuun. Työläisten ja talonpoikain neuvostojen perustamisen kautta kaikki valta kuuluu vain niille. Entiset riistäjät on poistettu kaikista hallitustoimista.

Punalippu tunnusmerkkinä

Kaikkialla missä punainen armeija on päässyt voitolle, on punainen lippu nostettu liehumaan yleisten rakennuksien katoille ja lentolehtisiä ja lentokirjasia jaetaan vapaasti asukkaille. Niiden kautta levitetään tietoa siitä, kenen puolesta punainen armeija taistelee, sekä samalla paljastetaan kapitalistisien riistäjien politiikka, jotka toimivat imperialistien kätyreinä kiinalaisten sortamiseksi.

NEUVOSTOLIITTO MOBILISOI HUIKEAN TEOLLISEN ERIKOISARMEIJAN

ENSI VUODELLE ASETETTUJEN PÄÄMÄÄRÄIN SAAVUTTAMISEKSI TULLAAN MOBILISOIMAAN 1,300,000 TYÖLÄISTÄ ERIKOISIKSI ISKUJOUKKIOIKSI

MOSKOVA, lokak. 25. — Neuvostohallituksen ja Neuvostoliiton kommunistipuolueen toimeenpanevan keskuskomitean toimesta on tehty suunnitelmia, joitten mukaan heti ryhdytään mobilisoimaan 1,300,000 työläistä käsittävä teollinen erikoisarmeija, joka järjestetään tärkeisiin teollisuuksiin iskujoukkueiksi tehdäkseen mahdolliseksi viisivuotissuunnitelman ja ensi vuodelle laaditun uuden suunnitelman täydellisen toteuttamisen ja mahdollisen ylittämisenkin, kaiken energian ollessa keskitetyn viisivuotissuunnitelman toteuttamiseen neljässä vuodessa.

Työvoiman puutteen selostaa neuvostohallitus olevan suurimpana vaikeutena tällä kertaa, etenkin kalastus — ja puutavarateollisuuksien suuresti kärsiessä tässä suhteessa.

Omituinen taistelu

NEW YORK, lokak. 25. — Kolme rosvoa ja kaksi etsivää poliisia sattuivat valitsemaan saman ajan kortipelijoukkueen reittauksille eräässä Madison avenuen tupakkakaupaan. Ampumakilpailussa, mikä syntyi paikan päällä, sai surmansa yksi rosvo ja kuusi muuta henkilöä, näiden joukossa poliisi, raavottui.

Poliisit löysivät huoneesta 25 miestä, komensivat nämä seinää vasten ja odottivat poliisivaunun tuloa, kun rosvot tunkeutuivat huoneeseen ja komensivat kaikkien sisällä olevien kädet ylös. Poliisit ampuivät, mihin rosvot vastasivat. Yksi rosvo kuoli, toinen haavottui, samoin yksi poliisi ja neljä korttipeluria.

Oshawan luokkajutut on kumottu

Partiopoikaliikkeen todellisen luonteen paljastaminen johti syytteisiin, jotka nyt oltiin pakotetut kumoamaan

OSHAWA, Ont., lokak. 25. — Kolme viikkoa kestäneen harkinnan jälkeen päätti nuorten työläisten Alec Bidermanin ja Johnny Balenkin sekä Charles Brownin jutun käsittelyssä ollut tuomari vapauttaa nämä syytteestä. Näitä tovereita syytettiin lentolehtisten jakamisesta, jotka lentolehtiset "rahingoittivat yleistä laitosta", nimittäin partiopoikalikettä.

Kommunistisen nuorisoliiton toimesta on tehty laajaa propagandatyötä tämän jutun yhteydessä, sillä se osottaa miten porvaristo on valmis käyttämään kaikkia keinojaan kommunistisen propagandatyön tukahduttamiseksi.

Preussin hallitus suosittelee työaikalyhennystä

BERLIN, lokak. 25. — Preussin kabinetti vaatii Brueningin hallitukselle lähettämässään kirjeessä viisi-päiväisen viikon voimaansaattamista hätätcimenpiteenä nykyisessä työttömyystilanteessa.

Kirjeessä ehdotetaan lainlaadintaa, mikä kieltäisi työläisten erottamiset sellaisissa tehtaissa tai muissa työpaikoissa, joissa ei voimassa viiden tunnin työpäivä. Tämän lisäksi kirjeessä ehdotetaan, että pakollinen ikäraja, jolloin lapset voivat jäädä pois kouluista, kohotetaan 15 vuoteen, joten täten poistuisi työmarkkinoilta 250,000 lasta sekä työvoiman tuonti uloka sesonkitöitä varten, täten sulkien pois n. 80,000 puolalaista ja tshekkoslovakialaista farmityöläistä.

Hollingerin 2,700 jalan tasanne tulvan vallassa

HOLLINGER, lokak. 25. — Hollingerin kaivannon 2,700 jalan tasanne joutui äkkinäisen tulvan valtaan, kun veden virratessa kaivoskäytäviä myöten nostoaukkoon, täyttäen sen 150 jalan syvyydeltä.

Tulvan aiheutti se, että kallion halkeamista virtaava vesi oli jäätynyt ylemmillä kaivoskäytävillä ja kaivosaukon seinämillä, muodostaen jäävalleja, jotka vedenpaineen vuoksi lopulta murtuivat ja vesi syöksyi kaivantoon.

Mutta kaikeksi onneksi ei tulva kerinnyt aiheuttamaan ihmishenkien hukkaa joskin monet kaivosmiehet olivat lähellä tulyaa ja kastuivat läpimäriksi. Jos nostohissi olisi ollut alhaalla olisivat kaikki miehet hukkuneet ilman pelastuksen mahdollisuutta, on eräs kaivosmies selostanut.

Pumppujen avulla on vesi estetty nousemasta korkeammalle kuin mihin se nousi ensimäisen syöksyn aikana.

Canadan tehdaspohatat neuvotteluissa

Toronto, lokak. 25. — Villakangasteehtailijoiden konferenssissa, missä oli n.75 prosenttia Canadan kangasteollisuudesta edustettuna, oli käsittelyn alaisena tuotantosuunnitelmia canadalaisten markkinoiden varustamisesta kokonaan canadalaisilla kankailla.

Kokouksessa oli myöskin edustettuina kolme villatehdasta, kaksi Renfrewn tehdasta ja yksi Rockwoodin tehdas, jotka kaikki on avattu äskeisten tarffimuutosten jälkeen.

Ulkoa tuotujen kankaiden todettiin vähentyneen ja canadalaisten kankaiden käytön säännöllisesti kasvavan. Kokouksessa kerrotaan käsitellyn keinoja kuinka voitaisiin parantaa tilannetta kangasteollisuuden alalla siihen suuntaan, että kuluttajat hyötyisivät alhaisista hinnoista myöskin valmiiden vaatteiden ostamisessa, mutta tuskinpa tähän mitään keinoa keksittiin.

Saksa pyrkii parsimaan Youngin suunnitelmaa

Taloudellinen ahdinkotila tekee välttämättömäksi maksujen keskittämisen toiseksi taiseksi

BERLIN, lokak. 25. — Siitä huolimatta, että hallitus ei ole virallisesti puhumassa moratoriotilan julistamisen puolesta, on kuitenkin ilmeistä, että saksalaisten rahamiesten kesken kannatetaan Youngin suunnitelman uusimista siten että Saksan ahdinkotilan johdosta siirrettäisiin tämän maksuvelvollisuutta liittolaisvaltioille tuonnemmaksi, tämän maksujen keskeyttämisen ollessa välttämättömän m.m. tohtori Schatchtin mielestä, joka on neuvotellut ulkomaisten rahamiesten kanssa tämän asian suhteen.

WINNIPEGIN TYÖTTÖMÄT TUHANSITTAIN MIELENOSOTUKSESSA

TYÖTTÖMÄIN LIIKEHTIMINEN SAA VALTAVAN LUONTEEN KOMMUNISTIPUOLUEEN JOHDOLLA

WINNIPEG, Man. — T.k. 20 p. iltapäivällä täällä tapahtui kiivas kahtutaistelu työttömien työläisten ja poliisien välillä. Poliisit hakkasivat työttömiä kapuloillaan ja työläiset puolustautuivat urhoollisesti poliisien hyökkäyksiä vastaan, iskien useita poliiseja niin lujasti, että ne kaatuivat katuun joukon jalkoihin.

Kommunistipuolueen johdolla pidettiin kaupungintalon torilla suuri työttömien joukkokokous, johon osallistui tuhansia työläisiä. Kokouksen jälkeen työttömät lähtivät marssimaan kadulle, pohjoista kohden. Porvarilehtienkin arvion mukaan oli kulkueessa yli tuhannen miestä. Poliiseja oli ollut vankasti jo kokouksessa saapuvilla, mutta ne eivät vielä silloin tehneet häiriötä. Mutta kun kulkue oli menossa, ryhtyivät poliisit sekaantumaan kulkueeseen, tarkoituksella estää sen eteneminen.

Poliisi isketään katuun

Konstaapeli McIntyre, joka on Britannian keski-sarjan painimestari, lyötiin katuun voimakkaalla iskulla ja muutamat työläiset lienevät antaneet hänelle lujia potkuja, koska McIntyre kieriskeli kadussa pitkän aikaa. Työläiset eivät ollenkaan pakoilleet poliisien kapuloita, vaan taistelun aikana poliisit joutuivat saarretuksi joka puolelta ja työläiset antoivat heille lujia iskuja. Vasta sitten kun useita komppanioita lisää poliiseja komennettiin paikalle, alkoi joukko vähitellen hajaantumaan.

Ainoastaan yksi vangitseminen tiedetään tapahtuneen. Alex Kostlukniminen työläinen on syytteessä siitä, että hän olisi iskenyt McIntyreä.

Canadan Kommunistipuolue ja militanttiset uniot, järjestävät työttömien työläisiä taisteluun työttömyyttä vastaan kaikkialla Canadassa.

Työvirasto järjestää ammattikursseja

OTTAWA, lokak. 25. — A. W. Crawford, Ontarion maakunnan työvirastosta, on ilmoittanut, että Ontarion maakunnan keskuksiin tullaan järjestämään erikoisia ammattioppilaiden kursseja, joista yhdet kurssit tullaan järjestämään Ottawaan.

Jos jossakin keskuksessa ei ilmaannu kylliksi paljon oppilaita jotain erikoista ammattialaa varten, tullaan nämä oppilaat lähettämään johonkin toiseen keskukseen, missä voidaan oppikurssi mainitulla alalla järjestää. Kurssit tulee kestämään kahdeksan viikkoa ja aloitetaan ne ensi tammikuussa. Niitä pidetään viitenä päivänä viikossa ja kahdeksan tuntia päivässä.

Raskas luokkatuomio uhkaa tov. Keefaa Torontossa

Kapitalistinen oikeuslaitos valmentautuu mätkäsemään raskaan tuomion Intian vallankumouksen tukemisesta

TORONTO, Ont., lokak. 25 — Rikosoikeuden suurvalamiehistö havaitsi syytteen "kapinallisuudesta" olevan kyliksi perustellun täkäläistä työläistä William Keefea vastaan, joten oikeudenkäynti häntä vastaan tulee jatkumaan, porvarillisen oikeuden valmistautuessa mätkäsemään raskaan tuomion tälle työläiselle.

Syytös perustuu siihen, että Keefe viime kesäkuun 14 päivänä kommunistisen ulkoilmakokouksen yhteydessä huusi: "Kolminkertainen eläköön Intian vallankumouksselle!" Näiden sanojen lausuminen on hirvittävä rikos porvarillisen oikeuden edessä, riittävän vakava sellaisen syytteen nostamiselle, jonka alaisena voidaan tuomita aina kahdeksikymmeneksikin vuodeksi vankeuteen.

Kapitalistinen luokkakoneisto pelkää työläisten kumouksellista nousua niin vakavasti, että jos verisen brittiläisen sortopolitiikan alta nousevan intialaisen raatajaluokan taisteluita kohtaan osotetaan solidaarisuutta canadalaisten työläisten taholta niin on näitä uhkaamassa vankilat.

Tämä juttu osaltaan velvottaa canadalaiset tehoisampaan puolustustaisteluun.

Ylioppilaat mellakoineet Torontossa

TORONTO, lokak. 24. — School of Practical Sciencen oppilaat tekivät viime yönä 200-henkisenä joukkueena järjestetyn hyökkäyksen Burwash Hilliin, missä Victoria kolleegion oppilaat asuvat.

Tiedonannot kertovat, että toiset olivat varustautuneet vesijohtojen kanssa vastaanottamaan yöllisiä vieraitaan. Kello 2 aamulla oli eteläisen asuntorakennuksen lattiat veden vallassa ja ikkunaruudut kimalteilivat pihamaalla. Useita oppilailta, osaltuaan yöllisellä serenaadilla yliopiston naispuolisten oppilaiden asuntorakennuksen, Annesleyn Hallin luona.

NEW YORK, lokak. 25. — Kaikki kuparin tuottajat ja sulattimot laskivat kuparin hinnan 9 ja 1/2 senttiin Connecticutin laaksossa. Tämä on alhaisin hinta yli 30 vuoteen.

Tämä toimenpide johtui siitä, että edellisenä päivänä jo joku sulattimo laski hinnan siihen. Ulosvientihinta on kuitenkin vielä 10 senttiä, mutta New York Times sanoo ulosvientihinnan odotettavan maanantaina laskevan 1/2 sentillä.

OTTAWA, lokak. 24. — Canadan postimerkit tulevat täst'edes kaikki olemaan kaksikielisiä, englannin- ja ranskankielisiä, sillä kaksikielisten merkkien luetteloon lisättiin tänään pikapostimerkit. Dominion muodostamisen muistojuhlan aikana otettiin käytäntöön kaksikieliset postimerkit, lukuunottamatta pikapostimerkkejä, jotka ovat tähän asti olleet entisellään. Uudessa merkissä tulee olemaan "Special Delivery-Express".

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.
VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.
Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The press is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Toimitus, konttori, kirjakauppa ja paino omassa talossa Elm Streetillä.

Postiosoite: Vapaus, Box 69, Sudbury, Ont.

Puhelimet: Konttori 1038. — Toimitus 536W. — Kirjakauppa 2387W.
Phone: Office (job work, advertisements, etc.) 1038 — Editor 536W. — Bookstore 2387W.

ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjevaihtoilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset ja päiväsanomat. — Nimenmuutosilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Asuntöerailmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Tahtoaan tiedot ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmotuskuntuurien on, vastaittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muihin ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50 ja 1 kk. $1.00.

Julkaisija: J. W. Ahlqvist.
Manager: J. W. Ahlqvist.

Office, Bookstore and Printshop: Vapaus Building, Elm Street.

All mail to be addressed: Vapaus, P.O. Box 69, Sudbury, Ont.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. W. Ahlqvist, liikkeenhoitaja.

Fascisti-Suomen pankit ovat epävarmoja sijotuspaikkoja

Tämän maan luokkatietoiset suomalaiset työläiset ja köyhät farmarit, se on kommunistit ja heidän sympatiseeraajansa, ovat monilla eri keinoilla protesteeranneet Suomen lahtarikomentoa vastaan. Yhtenä näistä keinoista on ollut kieltäytyminen Suomen fascistien rahatalouden avustamisesta. Niille perin harvalukuisille työläisille, joille on karttunut säästöjä joitakin satoja dollareita ja jotka ovat aikoneet sijottaa ne Suomen pankkeihin, on selitetty, että sijottaessanne rahanne Suomen pankkeihin tuette te horjuvaa fascisti-Suomen taloutta ja autatte Suomen työväenjärjestöjen murskaajien väkivaltaisia meininkejä. Lisäksi on vielä huomautettu, että pelkästään henkilön yksilöllisen edun kannaltakin katsoen on epäviisasta sijottaa rahoja Suomen pankkeihin, koska rahain takaisin saanti niistä ei ole lainkaan varmaa.

Mainittuja varotuksia eivät kuitenkaan kaikki työläiset ole ottaneet kyllin vakavalta kannalta. Isänmaallisuuden lumoissa enemmän tahi vähemmän olleet "vapaan tasavallan" pojat tahi tyttäret eivät ole uskoneet, että kommunistit selityksillään tarkottavat kaikkien työläisten yhteistä hyvää. Ovat vain edelleen lähetelleet pieniä säästörahojaan Suomen pankkeihin säilytettäväksi.

Aivan äskettäin tapahtui New Yorkissa eräs tapahtuma, jota sietäisi harkita kaikkien niitten, jotka ovat sijottaneet säästöjään Suomen pankkeihin tahi aikovat vast'edes niin tehdä. Tapahtumasta kertoo *Eteenpäin*-lehden New Yorkin kirjeenvaihtaja m.m. seuraavaa:

> Hiljattain meni muuan palvelijatar New Yorkissa erääseen pankkiin, jonka toimeksi jätti rahojensa ulosoton Suomen pääpankista, Suomen Pankista ja Helsingin Työväen Säästöpankista, joissa hänellä on yhteensä 35,000 Smk. Pankissa sanottiin, että kyllä he koettavat, vaan luulevat, ettei niitä saa.

Vallitseva teollisuus- ja maatalouspula koskee perin ankarasti luonnonrikkauksista köyhään ja fascististen virkaherrain puti puhtaaksi kynimään Suomeen. Tuleeko Suomen valuutan aryossa tapahtumaan romahdusmainen lasku, vai minkä tähden Suomen pankeista rahain nostamisessa nyt ilmenee mainitunlaisia vaikeuksia, sen tulee lähitulevaisuus osottamaan. Joka tapauksessa on kaikkien työläisten edullisinta tallettaa vähät säästönsä tämän maan säästölaitoksiin, eikä tukea niillä varsinkaan partaalla olevaa Suomen fascistista sortokomentoa.

Lukurenkaita ja opintokerhoja perustamaan

Nyt on käsillä aika, jolloin muun työväenliikkeen toimintaan osanoton ohella on kiinnitettävä huomiota luokkataistelutietojen ja -teoriain avartamiseen, periaatteiden selventämiseen, tieteellisellä opiskelulla. Sitä varten on puolueyksiköissä, Suomalaisen Järjestön osastoissa, naisosastoissa, palvelijatary hdistyksissä ja työläisten muissa järjestöissä perustettava lukurenkaita ja opintokerhoja.

Opintokerhojen tehtävänä tulee olla tutustuttaa osanottajia kunkin hetken aktuaalisiin, poliittisiin sekä taloudellisiin kysymyksiin, kansainväliseen ja kotoiseen vallankumousliikkeeseen, marxilais-leniniläiseen teoriaan ja käytäntöön sekä sosialismin rakennustyöhön Neuvostoliitossa.

Opintokerhot voidaan jakaa useampiin ryhmiin: I ryhmän voi muodostaa lukurenkaaksi, joka voi käyttää opiskelunsa välineenä "Viestiä"; II ryhmä voi opiskella jonkun seuraavan kirjan mukaisesti: "Työn historia", "Kommunistinen Manifesti", "Neuvostoliitto käännekohdassa" ja "Poliittisen tiedon kirja"; ja III ryhmä: "Lenin ja Leninismi", "Imperialismi" (Lenin), "Valtio ja vallankumous" ja "Neuvostoliiton Kommunistipuolueen historia" (Popov).

Kullakin ryhmällä täytyy olla ohjaaja ja ryhmän on kokoonnuttava säännöllisesti. Sitkeydellä ja päättäväisyydellä on pyrittävä saavuttamaan mahdollisimman hyviä tuloksia.

Samaan aikaan kun kommunistista liikettä vastaan taistelevat ryhmät "syventyvät" kortti- ja koiratorppapaarteihinsa, syventykäämme me luokkataistelutietojen aarteisiin. Se maksaa vaivan ja tuottaa parhaimman tyydytyksen.

Suomen kirkon fascistisoituminen

Suomesta saapunut tieto kertoo, että valkoisen tasavallan presidentti Relander on nimittänyt Helsingin yliopiston käytännöllisen teologian professorin, Lauri Johannes Ingmanin, Suomen arkkipiispaksi.

Mikä mies on Ingman?

Hän on syntynyt Teuvalla v. 1868. Hän on kokoomuspuolueen johtomiehiä. On ollut puolueensa valitsemana eduskuntamiehenä ja eduskunnan puhemiehenä. Kaksi kertaa hän on ollut valkoisen hallituksen pääministerinä ja hän on saanut valkoisen sortovallan "vapaudenristin" ja — "valkoisen ruusun suurristin".

Synkempää taantumuksellista ja pahempaa työväensyöjää ei olisi voitu löytää koko Suomen maasta, kuin on prelaatti Ingman.

Suomen luokkatietoinen työväki täydellä syyllä on jo aikoja sitten antanut prelaatti Ingmanille nimen *Musta Lassi*. Hän on sataprosenttinen fascisti. Viime kuukausien aikana hän on lykännyt fascistien "Uusi Suomi"-lehteen ruokottomuutta henkiviä, työväen ja kommunistisen liikkeen julmiin vainoihin yllyttäviä johtavia toimitusartikkeleita. Hän täydellisesti hyväksyy lapuanliikkeen ja antaa kannatuksensa kommunistien rääkkäämiselle ja Neuvostoliiton rajalle kyyditsemisille sillä perusteella, että lapualaisten nämäkin teot ovat "tarkottaneet hyvää".

Tämä *Mustan Lassin* asettaminen Suomen valtiokirkon pääruhtinaaksi osottaa ennen kaikkea, että luokkasuliteet Suomessa ovat äärimmilleen kärjistyneet. Fascistinen sortokomento tuntee perustansa horjuvan. Se miehittää kaikki strategiset asemat omilla rautaisilla, koetuilla miehillään. Kun *Musta Lassi* saa Suomen valtiokirkon valtikan käteensä, saatetaan odottaa, että myös pappien keskuudessa toimitetaan "puhdistus".

Mutta vallankumouksen teräksiset pataljoonat myös lujittuvat ja vahvistuvat päivä päivältä. Viime eduskuntavaalit osottivat, että näihin pataljooniin kuuluu yli kymmenentuhatta naista ja miestä. Ne tulevat ehkä hyvinkin läheisessä tulevaisuudessa tekemään lopun Suomen fascistien sortokomennosta, hävittämään perinpohjin Suomen kapitalistisen järjestelmän ja pystyttämään sen tilalle *Neuvosto-Suomen*.

Kommunistipuolue

Canadan Kommunistisen Puolueen poliittisen byron päätösponsi Kominternin poliittisen sihteeristön toukokuun kirjeen johdosta

Alempana julkaistaan päätösponsi, jonka Poliittinen komitea hyväksyi heinäkuun 17 p., keskusteltuaan Kominternin toukokuun kirjeen, joka saapui silloin. Tämä päätöslauselma julkaistiin poliittisen komitean pöytäkirjassa silloin ja näin ollen on piirikomiteain, kansallisten fraktsiatoimikuntien, kuin myöskin toimeenpanevan keskuskomitean jäsenien, tiedossa. Sitä ei julkaistu silloin, koska Kominternin kirje, jolle se pohjistuu, oli "suljettu kirje".

Poliittinen komitea päätti sen nyt julkaista, koska oli tullut äskettäin selvióksi, että välttämättömyys poliittisen buroon kannan selventämisestä syrjäyttää kaikki vastaväitteet mitä voidaan esittää sen julkaisemista vastaan.

Canadan Kommunistipuolueen
Poliittinen buro.

Canadan Kommunistipuolueen poliittinen komitea tervehtii K. I. toimeenpanevan komitean poliittisen sihteeristön kirjettä. Canadan aseman ja Canadan tilan yleisessä maailman imperialismin piirissä selvä luonnehtiminen, kuin myöskin terävä Puolueen johdon virheiden oikaisu, on erikoisesti arvokas ja tarpeellinen tällä haavaa, jolloin syvälle käypä talouspula kärjistää kaikki kapitalistisen imperialismin sodanjälkeisen kolmannen kauden luonteenomaisuudet äärimmäiseen rajaan asti. C.K.P:n poliittinen komitea tervehtii ja hyväksyy kirjeen kokonaisuudessaan ja ehdoitta hyväksyy virheittensä arvostelun ja lupautuu toteuttamaan kirjeen ohjeet bolshevistisella perinpohjaisuudella.

Poliittinen komitea ottaa huomioon Kominternin kirjeen painostuksen Canadan Puolueessa oikeistovaaran vakavuudesta, ja puolueen johdon epäonnistumisen näin pitkälle tehokkaasti vastustaa tätä vaaraa. On kieltämätöntä, että oikeistosiiven opportunismi on syvälle juurtunut canadalaisessa puolueessamme ja on yhtä selvää, että vaarallista heikkoutta yhäkin on olemassa meidän metoodeissamme vastustaessamme tätä vaaraa. Vallitsevien oikeistotendenssien voiman ja näiden tendenssien johtajien röyhkeyden edessä heikkous, epäröiminen eli häilyminen ja kaikki yritykset sovitteluun ovat tuomittavia ja tulee tarmokkaasti vastustaa. C.K.P:n poliittinen komitea avartaa ja terästää työskentelyään oikeistovaaraa vastaan, pohjistaen itsensä Kominternin ohjeille ja sen päätöksille konkreettisissa kysymyksissä Canadan puolueessa. C.K.P:n poliittinen komitea itsepuolestaan lupautuu tekemään taistelusta oikeistovaaraa ja opportunistista hämmennystä vastaan avainkysymyksen tulevassa puolueen keskustelussa, alkaen toimeenpanevan keskuskomitean täys'istunnon valmistelulla. Poliittinen komitea myös käy tarmokasta taistelua "vasemmisto" lörpöttelyä vastaan mikä estää Puolueen vallankumouksellisesta työstä.

Tässä yhteydessä on välttämätöntä, että C.K.P:n poliittinen komitea myöntää ilman kiertelemättä tekemämme virheen vakavuuden, kun emme käyttäneet Kominternin lokakuun kirjettä pääasiallismpana aseena oikeistolaishajoittajia vastaan. Ja lisäksi on välttämätöntä osottaa, että tämä virhe oli suurelta osalta seurausmeidän epäonnistumisestamme kirjeen täydellisen merkityksen oivaltamisessa yleisenä oikaisuna ja välttämättömänä perustana läpikäyvälle bolshevistiselle itsearvostelulle ja Puolueen valmeuttamis-kamppanjalle. Yrittäessämme käsitellä lokakuun kirjettä abstraktisesti erillisenä Puolueen ja Kominternin poliittisesta elämästä (s.o. tulkiten "painostuksen muutosta" "linjan muutokseksi" ja unhoittaen lokakuun kirjeen hyökätessämme oppilaiden lausuntoa vastaan, mikä — vaikkakin sisältäen virheellisiä lausuntoja — oli pohjimmalta poliittiselta linjaltaan samanlainen kuin Kominternin lokakuun kirje), poliittinen komitea ajautui vaaralliseen asemaan jättäen itsensä avoimeksi syytökselle, että se helli Kominternin vastaisia virtauksia. On ehdottoman välttämätöntä, että C.K.P:n poliittinen komitea käsittää täten tehdyn vaarallisen virheen ja katekoorisesti hylkää poliittisen komitean linjan tammikuun 1:sen päivän kirjeessä ja asiakirjassa otsikolla: "Lujittakaa taistelua oikeistovaaraa vastaan", mikä ovat Kommunistisen Internationalen linjan ja kannan vastaisia.

Voitettuamme harhakäsitteemme anglo-amerikalaisen kiistan vaikutuksesta Canadan porvariston jakajana kahteen pohjaltaan vastakkaiseen osaan, C.K.P:n poliittinen komitea tunnustaa selvästi Kominternin arvostelun oikeudenmukaisena meidän virheelliseen kantaamme nähden. Voitettuamme väärän käsitteemme, pitäessämme Canadaa pääasiassa vain brittiläisen ja amerikalaisen imperialismin taistelukenttänä, tällöin Canadan porvariston imperialistinen luonne, heidän tärkeine etuineen, suoranaisesti osallistumisessaan maailman imperialisteiseen kilpajuoksuun markkinoista ja sijoitusalueista, tulee selvästi ilmeiseksi. Ainoastaan tältä pohjalta on mahdollista selvästi ja oikein ymmärtää Canadan asema anglo-amerikalaiseen kiistaan, Puolueen tehtäviin ja sen strategiseen linjaan nähden. Poliittinen komitea työskentelee tarmokkaasti poistaakseen hämmennyksen, johtuneena aikaisemmasta väärästä kannastamme tässä kysymyksessä. Varsinkin on meidän terävästi oikaistava virheemme Puolueemme strategisen linjan pohjistamisessa anglo-amerikalaisen kiistan vaikutukseen Canadassa, sensijaan kuin kapitalistisen talouden luontaisiin ristiriitoihin ja canadalaisten työläisten ja canadalaisen porvariston luokkavihollisuuksiin. Me lupaamme korjata tämän ja tarmokkaalla valmentamisella saada jokainen puoluejäsen oivaltamaan vaaran proletaariaatin hämmentämisessä heidän perustaistelustaan "omaa" porvaristoaan vastaan, mikä virheelliseen linjaamme kietoutui.

Canadalaista puoluettamme yhä vaivaa vaarallinen organisätoorinen heikkous. Meillä on vieläkin vain muutamia työmaasoluja ja näihin saakka emme ole olleet kykeneviä kehittämään menestyksellistä metoodia näiden perusteiltaan välttämättömien yksikköjen järjestelmälliselle kehittämiselle ja rakentamiselle. Lisäksi, on olemassa yleistä järjestöllistä höllyyttä, mikä tekee puolueen hyvin hitaaksi vastaanottamaan ohjeita ja riittämättömän tehokkaasti osallistumaan puolueen kamppanjoihin.

Tämä järjestöllinen höllyys on konkreettinen ilmaisu vaarallisesta tendenssistä organisatoorisen työn tärkeyden väheksymisessä, kummassakin, puolueessa ja joukkojärjestötyössä, joka liittää puolueen työläisjoukkoihin.

Seurauksena tästä tendenssistä on tehty riittämättömästi työtä kehittääkseen ja laajentaakseen puolueen pohjistamista paikallisten ja alueellisten konferenssien ja ryhmäsenten yhteisrintaman toimintojen ja varsinkin työväen puolustuksen (Punaisen Avun) ammattiunio- ja työttömäin toimintojen ja reformistisissa unloissa työskentelyn kautta. Tämän ohella meidän äskeinen värväyskamppanjamme suoritettiin helkosti, ollen sitä vaikeuttamassa ja ehkäisemässä federalismi, eristyneisyys ja sosialidemokratian jätteet, mitkä ovat yhäkin läpitunkeutuneena puolueessamme.

492 uutta jäsentä, jotka värvättiin puolueeseemme kamppanjan ensimäisellä puoliskolla (kesäkuun 15:ään mennessä) oli pitkälti lyhyenä niistä nykyisen tilanteen tarjoamista mainioista mahdollisuuksista ja selvästi huomattavissa epäsuhteellisuus työläisten vastaanottavaisuudessa puolueen agitatsionillisille kamppanjoille. Näitä kyvyttömyyksiä ja verukkeisuuksia, mitkä ilmaisevat vaarallista tendenssiä opportunistiseen karsinoitumiseen, ei ole riittävän tarmokkaasti vastustettu (torjuttu) poliittisen komitean puolelta. On välttämätöntä että me vaadimme katekoorisesti näiden toimintojen painostamista kaikissa puolueen piireissä, ja kaikilla puoluetyön aloilla. Yhteisrintaman toimintojen (Hätätilapuolustuskonferenssi, Hamiltonissa, kaivostyöläisten yhtenäisyyskonferenssi, Calgaryssa kaivosmiesten konferenssit, Nova Scotiassa, Työläisten Yhtenäisyysliiton konferenssit ja työttömäin konferenssit, Torontossa, j.n.e.) joita on järjestetty Puolueen keskuksen taholta, ja melkein odottamaton menestys nykyisessä puolueen kamppanjassa ranskalais-canadalaisten työläisten keskuudessa, toteavat perinpohjin, että näille toiminnoille on olemassa pohja ja arvokas lenkki Puolueen ja joukkojen välillä, minkä se tarjoaa. Poliittinen komitea aloittaa pikaisen kiinteän Puolueen sisäisen valmeuttamiskamppanjan K. I. Toimeenpanevan komiten poliittisen sihteeristön kirjeen pohjalla. Tämän kamppanjan tulee vetää Puolueen jäsenistön suoraan ja monipuoliseen keskusteluum kaikista Puolueen kysymyksestä, virheistä ja tehtävistä. Poliittinen komitea johtaa tätä keskustelua pelottoman bolshevistisen itsearvostelun hengessä. Ainoastaan perinpohjaiselle kaikkien virheiden ja kaikkien salattujen ja puolittain salattujen erimielisyyksien paljastamiselle Puolue tulee lujittamaan ja soveltautumaan vallankumouksellisille tehtäville, mitkä sitä kohtaa nykyisessä tilanteessa Canadassa ja maailmassa ja mitkä tulevat yhä kärkevämmiksi ja uhkaavammiksi muodoltaan pulan syventyessä.

Konkreettinen muoto puolueen keskustelulle tulee olla valmistava aineisto toimeenpanevan keskuskomitean täys'istunnolle. Niiden täytyy käsitellä konkreettisesti hetken painostavimpia Puolueen kysymyksiä, koskien talouspulaa, joukkotyöttömyyttä, kapitalistista ratsionalisointia, yleistä luokkasuhteitten terävöitymistä sen seurauksena, kasvavaa imperialistisen hyökkäyksen vaaraa Neuvostoliittoa vastaan ja uutta verileikkiä maailman valtiudesta brittiläisen ja amerikalaisen imperialismin välillä. Ainehiston valmistaminen Kominternin Poliittisen sihteeristön kirjeen pohjalla ja perinpohjainen täys-istuntoa edeltävä keskustelu niistä, bolshevistisen itsearvostelun hengessä, selventää koko puolueen jäsenistöä ja luo sen ymmärryksen ja aatteellisen yhtenäisyyden puolueessa, mikä on edellytyksenä täys'istunnolle, jonka edessä on tilanne ja tehtävät mitä canadalaisen puolueen täys'istunnolla on edessään.

CANADAN KOMMUNISTISEN PUOLUEEN POLIITTINEN KOMITEA

Näkemyksiä työväenmaasta

Yleisiä vaikutelmia ja havaintoja

(K. SALO)

Saavuttuaan Neuvostoliiton alueelle kiinnittää kapitalistimaista saapuneiden huomiota ehkä ensimäisenä Neuvostoliiton valtava rakennustyö, jonka havaitsee olevan käynnissä kaikkialla. Uusia taloja rakennetaan ja vanhoja, vallankumousprosessin aikana rappeutuneita korjataan. Samoin maanteitä ja katuja tehdään ja korjataan, puhumattakaan suurien tehtaiden, rautateiden ja voima-asemien rakennustöistä, joita vähänkin Neuvostoliitossa liikkuva tapaa useita ja joiden yhteyteen melkeinpä poikkeuksetta rakennetaan kokonaan uusia, vanhasta rakennustavasta poikkeavia sosialistisia kaupunkeja. Myöskin on helppo havaita tämän rakennustyön erikoisuus siinä, että mitään pientä ja vähäpätöistä ei näe missään rakennettavan, vaan on kaikki suurisuuntaista ja käytännöllistä, sekä kaikkein viimeisimmän tekniikan mukaista. Pikkuhökkeleiden ja laitoksien rakennuksia ei ole mahdollisuus löytää mistään, myöskään ei näe uusissa rakennuksissa niitä turhanaikaisia koristuksia joilla entisen vallan aikana rakennetut rikkaiden palatsit ovat runsaasti koristetut ja joihin kansan varoja on miljoonittain tuhlattu. Kaikki yllämainittu onkin ymmärrettävissä, sillä Neuvostoliitossa on hallitus kaiken rakennustyön takana, kun taas kapitalistimaissa joko pienemmät tai suuremmat yksityiset liikemiehet ovat rakennuttajina.

Toinen varsin mieltä kiinnittävä huomio kapitalistimaista tulleille työläisille on se, että mitään luokkajakoa ei ole havaittavissa. Kaikkialla näkee vain tasavertaisuutta käyttäytymisessä, pukeutumisessa ja yleensä kaikessa. Esiintyminen vapaata ja toverillista, samoin pukeutuminen proletaarimaisen yksinkertaista, vailla turhanaikaista hienostelua, jota kapitalistimaissa tapaa suuressa määrin, vieläpä työläistenkin keskuudessa. Olisi kuitenkin väärin käsittää, että Neuvostoliitossa kuljettaisiin rääsyissä, sillä vaikka pukeutumistapa onkin yksinkertainen on se kuitenkin melkolailla siisti. Poikkeuksena tähän yleiseen sääntöön on kuitenkin olemassa ne harvat yläluokan jätteet joita vielä on olemassa ja jotka eivät halua mukaantua Neuvostoliiton järjestelmään. Kurjuuskuvia kapitalistimaiden malliin ei enää ole havaittavissa.

Myöskin on kapitalistimaista tulleelle työläiselle uutta ja mielenkiintoista se, että kaikki mikä on parasta ja hyvää, jotka ennen ovat olleet vain ylhäisön käytettävänä ja muissa maissa ovat vielä tänäpäivänäkin, niinkuin komeimmat hotellit, puistot y.m., ovat työläisten käytettävinä kokous-, huvittelu- ja lepopaikkoina.

Liikenne Neuvostoliiton kaupungeissa on vielä jonkun verran poikkeavaa kehittyneimpien kapitalistimaiden kaupunkeihin verrattuna. Hevosajoneuvot ovat vielä hyvin yleisiä, vaikkakin autoja ja trokeja sekä autobusseja on jo melkolailla käytännössä. Liikenne yleensä on, etenkin Leningradissa ja Moskovassa, tavattoman vilkasta ja on erittäinkin katuvaunuja runsaasti likikeellä, jotka aina ovat täyteen ahdettuja.

Vallitseva elintarvetilanne

Viimeaikoina ovat useat kapitalistien äänitorvet pitäneet suurta meteliä, kuinka Neuvostoliitossa vallitsee suoranainen nälänhätä ja kuinka hallitus kaikesta tästä huolimatta, vastoin työläisten tahtoa, lähettää omassa maassa tarvittavia tuotteita ulkomaille.

Niinä kahtena kuukautena jotka allekirjottaneella oli tilaisuus vietää Neuvostoliitossa olin tilaisuudessa myöskin jossakin määrin tutustumaan tähän puoleen, joten voin melkoisella asiantuntemuksella selittää tilannetta.

Ensinnäkin voi täydellä vakaumuksella sanoa, että kaikki puheet nälänhädästä ovat provoseeraustarkoituksissa levitettyjä. On kyllä totta, että mikäli karjantuotteet, liha, voi ja maito ovat kysymyksessä, niin vallitsee niistä puute, joten niitä ei voida jakaa riittävässä eli siinä määrässä kuin kysyntää on olemassa. Puute näistä tarpeista johtuu siitä, että karjantuotteiden kulutus Neuvostoliitossa on lisääntynyt moninkertaiseksi siitä mitä se oli ennen tsaarin hallituksen aikana, johtuen tämä työläisten elintason valtavasta noususta. Kun Neuvostoliiton karjatalous vielä näihin päiviin asti on melkeinpä kokonaan ollut pikkutalouksien varassa, ei tuotantoa ole voitu nostaa vastaavassa määrässä, josta on ollut pula ehdottomana seurauksena. Pulaa on vielä kärjistänyt se, että kulakkiainekset, jotka ovat näytelleet karjankasvatuksessa huomattavaa osaa, ovat maatalouden kollektivisoinnin ja yleensä neuvostohallituksen toimenpiteitä vastustaessaan ryhtyneet käyttämään mitä julkeinta ja raukkamaisinta sabotaasia. Useilla seuduilla ovat he menneet niin pitkälle, että ovat teurastaneet karjansa ja haudanneet maahan. Esim. ollessamme Neuvostoliitossa tapahtui jollakin alueella, että joku suurtilallinen hautasi 700 elukkaansa maahan, kärjistääkseen täten lihapulaa. Myöskin juuri paljastuneen salaliiton toiminta lihanhankintapörssissä on asiantilaan vaikuttanut.

Mutta vaikkakin näitä tarpeita ei ole riittävästi saatavissa, ei se kuitenkaan tarkoita sitä, että nälänhätää olisi olemassa, sillä muita ruokatarpeita jaetaan työläisille riittävästi. Omakohtaisesti on allekirjottaneella ollut tilaisuus tutustua Neuvostoliiton työläisten ruokajärjestelmään, joka joskaan ei ole erikoisen monipuolinen, on kuitenkin ravitseva ja riittävä. Mikäli lihasta on puutetta, korvataan se muilla elintarpeilla, kuten kaloilla y.m. Työläiset itse vakuuttavat saavansa paremman ravinnon kuin mitä heillä koskaan entisen hallituksen aikana oli mahdollisuus saada. Se, että elintarpeiden, samoin kuin monien muidenkin tarveaineiden jako on säännöstelty, ei suinkaan edellytä nälänhätää, vaan on sillä tarkoituksena katsoa, että jokainen tulee saamaan kaikista tarveaineista osansa, sekä estää kaikenmoinen keinottelu. Mikäli on ne ainekset kysymyksessä, jotka eivät halua tehdä työtä, kärsivät ne tosin huomattavasti tästä järjestelmästä, koska ainoastaan työläisille jaetaan tarvikkeita, heidän joutuessa ostamaan vapaasta kaupasta, jolloin he, milloin sattuvat näitä tarvikkeita saamaan, joutuvat maksamaan niistä moninkertaisen hinnan.

Viimeaikoina on neuvostohallituksen toimesta ryhdytty tarmokkaisiin ja ratkaiseviin toimenpiteisiin lihapulan poistamiseksi. Suuria neuvosto- ja kollektiivitalouksia on perustettu yksinomaan lihan kasvatusta varten, ollen näissä useita valtavan suuria, m.m. suunnitelman mukaan tulee eräskin jo vuonna 1933 tuottamaan lihaa koko Moskovan kaupungille. Ensimäisinä otteina on tässä ollut suurien sikaloiden perustaminen, koska nämä elukat ovat nopeimmin lisättävissä. Neuvostoliitossa ollaan vakuutettuja siitä, että kahden vuoden kuluttua on pula täydellisesti sivuutettu.

Mikäli työläisten suhtautuminen vallitsevaan pulaan on kysymyksessä, niin on se kokonaan toinen kuin mitä kapitalistiset sanomalehdet koettavat uskottaa. Työläiset selittävät: "Olemme kestäneet paljon vaikeampia, paljon suurempia uhrauksia kysyviä vallankumouskausia kuin on nyt käynnissäoleva maatalousvallankumous, josta kärjistynyt pula suureksi osaksi johtuu, ja tulemme myöskin kestämään tämän, koska tiedämme sen tulevan voitetuksi muutamassa vuodessa ja koska tiedämme sen olevan tulevan hyvinvointimme välttämättömän ehdon".

(Jatketaan)

TYÖVÄEN URHEILU

Urheiluko puolueetonta

Parin viimeisen vuosikymmenen aikana on urheiluliike yhteiskunnassamme muodostunut valtavaksi ekijäksi. Sen vaikutuksen huomaamme kaikkialla. Sillä tuskin enää lienee sitä maankolkkaa, jossa ei järjestelmällistä urheilutoimintaa olisi. Kaikkialla, missä suinkin on olemassa järjestettyä yhteiskuntaelämää, siellä myöskin on ellei suuremmassa niin pienemmässä määrässä urheilevaa nuorisoa. Voisimmekin sanoa, että urheilu on nykyaikaisen nuorison tärkein ja suosituin ajanviete. Kaikkialla me näemme kisailevaa nuorisoa, joka monien eri järjestelmien kautta aikansa viettää. Kesäisin huomaamme miten kaupunkien ja suurempien maalaiskylien nuoret häärivät urheilukentillä pelaten palloa tahi lentävässä vauhdissa kiitävät tasaista rataa. Kenttämme ovat iloa ja riemua täynnä kauniina kesäisinä päivinä. Talvisin taas nuorisomme siellä missä valkoinen lumi peittää maan, kilvan kiitävät suksin yli lakeuksien ja vaarojen. Suurkaupunkien luistinradat ovat kuin muurahaispesät tulvillaan luistelijoita. Ja jos kurkistamme sisälle niihin moninaisiin voimistelusaleihimme ja harjoitushuoneisiimme, näemme kaikkialla niissä saman innostuksen vallitsevan.

Nykyajan nuoriso on urheilevaa nuorisoa. Se on liitetty yhdeksi kokonaisuudeksi urheilun avulla. Sen koko elämä, sen lihasto huokuu täynnä kisailun nautintoa. Voimme sanoa, että muinaisen Kreikan korkea fyysillinen kulttuuri, joka lähes kolme vuosituhatta sitten niin valtavasti versoi sen ajan kulttuurielämässä, on uudelleen herätetty henkiin.

Mikä on sitten kaiken tämän suunnattoman liikkeen tarkoitus ja tulevaisuus?

Kreikan mahtavuuden aikana sanotaan sen avulla kasvatetun nuorisoa isänmaan turvaksi ja tueksi. Sen avulla harjoitettiin jokaista yksilöä kestämään elämässä vastaan tulleita vastuksia. Sen avulla luotiin osaltaan Kreikan mahtavuutta. Se oli siis sanalla sanoen yhteiskunnallinen liike vississä yhteiskunnallisessa tarkoituksessa.

Pimeällä kekiajalla tiedetään ritariston ja aateliston yksinomaan harjoittaneen urheilua. Silloinen työtätekevä kansanaines sai olla vain sivustakatsojana, kun vallanpitäjät ottivat urheilun ikäänkuin monopoolikseen. Ritariston kasvatusohjelmassa muodostivat ruumiilliset harjoitukset huomattavan osan.

Sanotaan, että nyykaikaisessa urheiluelämässä vallitsee täydellinen vapaus. Se ei ole enää samaa, kuin Kreikan ajalla, että vain vapaat, silloinen loiseläjäluokka tuli siitä osalliseksi. Se ei ole enää samaa kuin pimeällä keskiajalla, että vain ritaristo ja aatelisto sai sitä harjoittaa. Sanotaan meidän aikamme yhteiskuntaelämää demokraattiseksi, kansanvaltaiseksi. Kansalla, siis nykyajan teollisuusorjillakin on oikeus harjoittaa urheilua.

"Urheilu on puolueetävä yläpuolella politiikan", sehän on meidän päivien lause urheilun puolueellisuudesta puhuttaessa. Tämä lause — tahi paremminkin fraasi, kuten myöhemmin huomaamme — on porvariston heittämä heti senjälkeen kun työväen keskuudessa on alkanut syntymään työväen omaa urheilutoimintaa. Heti kun muutamissa maissa, ensiksi Saksassa, perustettiin työväen omia v.- ja u.-seuroja ja niiden keskusjärjestöjä, alettiin vallassaolevan luokan taholta saarnaamaan urheilun puolueettomana pysyttämisestä.

Onko urheilutoiminta sitten puolueetonta?

Mehän olemme jo edellä huomanneet, että se ei ole sitä ollut. Kreikassa se oli vain vapaiden kansalaisten kesken sallittua. Keskiajalla se oli aateliston ja ritariston monopooli na. Ja kun me katsomme tarkemmin nykyajan urheiluelämää, päätymme samaan tulokseen.

Jos katsomme ensiksikin urheilun henkeä isänmaallista taustaa vastaan, huomaamme, että kunkin maan porvarilliset järjestöt ajavat urheilutoiminnassaan aivan sataprosenttisesti oman kansallisuutensa etuja. Vai mitä sanoisimme siitä, kun Pariisin olympialaisissa ranskalaisten taholta hyökättiin eräässä jalkapallo-ottelussa (aseina käytettiin tiilikiviä ja keppejä y.m.) vastapuolella olevan joukkueen kimppuun. Mitä sanotaan siitä kun samoissa kisoissa vesipallo-ottelua pelattaessa yritettiin hukuttaa kanssapelaavia uimareita, saavuttaakseen voiton oman valtakuntansa lipulle. Siinä urheilun kansainvälinen "puolueettomuus"! Tshekkiläinen "Sokol"-järjestö muodosti maailmansodassa erikoisen taistelujärjestön Itävallan vihollisten puolella. Suomen luokkasodassa muodostivat muutamat porvarilliset voimistelu-seurat komppanijoita valkoisella puolella työläisten teurastamiseksi.

Ja meillä on aivan tuoreetkin tapahtumat edessämme. Suomessa, jossa on työläisurheiluliike luokkasodan jälkeen kohonnut varsin voimakkaaksi tekijäksi, on viimeisten, lapualaisliikkeen taholta kohdistuneiden mustien taantumushyökkäysten määräyksestä ehkäisty kaikkinainen luokkatietoisten työläisten urheilutoiminta. Työväen v.- ja u.-seurojen omaisuudet ovat sinettien takana ja toiminta kaikissa muodoissaan ehkäisty. Yksityisiä työläisseurojen jäseniä vainotaan, pakoittamalla heitä porvarillisiin seurolhin liittymään, joko ostamalla tahi työstä eroittamisen uhalla. Muutamissa maissa on työläisurheilijoiden harjoittelu kielletty ja estetty kunnan omistamilla urheilukentillä ja voimistelusaleissa. Vainotoimenpiteitä on lisätty päivä päivältä. Samoin kuin muuhunkin luokkataistelun kannalla olevaan työväenliikkeeseen, kohdistaa vallassa oleva kapitalistiluokka hyökkäyksensä myöskin työväen urheilutoimintaan nähden.

Siis kapitalistiluokka itse elävillä esimerkeillä moninaisine toimenpiteineen osoittaa, että tuo lause: "urheilu on puolueetonta", on vain fraasi, jonka avulla koettaa vähemmän tietoista työläisainesta sokaista. Sen perimmäisenä tarkoituksena on urheilunkin, samoin kuin moninaisten muiden johtamiensa "seurojen" ja millä nimellä niitä kulloinkin kutsuttanee, avulla pitää työläisnuorisoa erillään luokkataistelusta.

Ja ikävä kyllä, löytyy vielä paljon työläisiä, joihin tuo porvariston fraasi menee täydestä. Paljon on vielä urheilijoita, jotka todella uskovat urheilun yksinomaisen tarkoituksen olevan fyysillisen kulttuurin kohottamisen puolueettomassa mittakaavassa. Mutta, että löytyy vielä, kaiken tämän jälkeen työväen johdossakin henkilöitä, jotka luulevat samaa, se on vallan säälittävää, jopa rikollistakin työväenluokan edun kannalta.

Menkäämme vain erääseen joka päivänä ilmenevään kohtaan. Meillä työläisillä samoin ku

Joulukortti No. 17

loppunut, Joulukortti-asiamiehet ottakaa mä huomioon ja poistakaa se malleistanne.

Se apu olisi sellaista, että tulmennen ja palatessa muistalisi oa sellaisille naapureille, jotka t vielä käytä osuusliikkeen leija kaakkuja, että ostakaa yksinaan sieltä, sillä se on kuluttajain laitos eikä kenenkään yksityisen mmän tai vähemmän keinotteliyritys.

Ihtuneemmalle työläiselle on itään selvää, että pieninkin osuusinnallinen liike on tavalla tai ella apuna työläisille heidän pyrkissään ja kaikille kuluttajille eninen siksi, että se koko toimintaan ajaa heidän etujaan, eikä kaan jonkun yksityisen. Mutta paljon leivän käyttäjiä, jotka eltätä asiaa käsitä, taikka eivät sitä koskaan sattuneet tarkemmin telemaan, ja niille naapureille on ttävä osuustoiminnan tärkeys kehoitettava heitä ostamaan leisä sieltä. Tällä tavalla voi jokain auttaa tuntuvasti liikettämme varmassa kasvussa.

Sitten mitä tulee siihen leipien tuun, niin liikkeessä on koitettu ta tarkasti huomioon ne valitukmitä on kuulunut ja koetettu eerata pullien makua ja näköä sen maun mukaan. Eihän niitä n hirveästi ole moitittukaan, mutn aina joskus lähetetty joitain romuksia, ja on niitä koetettu ttää niin, että valmisteiden pitäisälla hyvin lähellä "totuutta", joa niitä voi huoletta suositella kaile joilla on tapana leipää syödä.

tistä valituksista puhuen voidaan sivumennen mainita, että niitä eeta vastaan lainkaan nurjalla sellä, päin vastoin ollaan kiitolta, että ne jotka liikettä kannatvat, myöskin sanovat mitä milkin tarvitaan pullien tai rinkilöin näköön, kokoon tai makuun liti tai vähentää, joten yleisö voi elleenkin lausua vaatimuksensa ja mitä siurin osa vaatii koetetaan teenkaupalla täyttää.

Jos kellä sattuu olemaan häitä, hjaisia, nimi-, syntymä- tai muitsompia tai pienempiä merkkipäiviä ja tarvitseisi niihin kaakun, minkälaisen hyvänsä, niin soittaa vain osuusliikkeeseen ja silloin saa aistikkaan herkkuleivoksen kaikkine asiaankuuluvine koristeineen, vieläpä hyvin kohtuhinnoilla.

Kaikkien sellaisten jotka ovat "poortarina" tai syövät jokapäiväisen leipänsä ammosruokaloissa, pitäisi muistaa vaatia pöytään vain osuusliikkeen leipää. Kaikki ruokaloiden ja "poortitalojen" kannattajat ovat työläisiä, ja heidän on vaadittava ruokapaikoissaan vain työläisten liikkeen leipää.

Kaikkien yhteisellä avulla kasvatamme tänne Torontoon vähitellen liikkeen, joka palvelee kaikkia paikkakunnan suomalaisia alussa valmistamalla heille leipomotuotteita ja myöhemmin kaikkia ruokatavaroita.

Kuluttaja.

Wantup

Enpä enää malta pitää suutani kiinni, vaan sanon että toimittu sitä on täälläkin vaikka ei ole maailmalle huudeltu. "Visakin" on pitänyt tanssia aina tämän tästä, vaikka muu toiminta onkin mennyt melkein myttyyn. Niinpä nytkin taas on "Visalla" tiedossa oikein repäisevät jäseniltamat marraskuun 1 p. Ohjelmaa tulee olemaan aivan ylätkyllin, että ei ole "vanhoilla" mitään mutisemista siitä, että kun ei muuta aikaan saada kun aina vain tanssia. Eipä sillä että ei nyt ole muuta kun ohjelmaa. Mitäs me muuta ohjelman jälkeen tehdään kun tanssitaan. Jesseri, pojat, tanssitaan sitä, oikein railakkaasti vielä tanssitaankin. Muistakaapa vain jättää kaikki murheelliset asiat sivuun silloin kun tulette "Visan" jäseniltamiin. Siis nuoret ja vanhat kaikki sinne. Siitä kyllä huoli pidetään että jokainen, joka ei vielä jäsen ole yhtyy, sillä meidän on näytettävä että me olemme yhtä visaisia kun meidän seuran nimikin on. —i —nn —n.

Lapualaisuus ja tuplajuulaisuus

Moni työläinen seuratessaan I.W.n (käyttäkäämme tavallista nitystä: tuplajuulaisten) viime vuoia edesottamisia tulee ajatelleeksi mitähän eroa on nykyisellä tuplajuulaisten toiminnalla ja olemassaolla n.s. lapualaisuusliikkeeseen hden. On henkilöitä jotka väittävät että nämä kaksi liikettä ovat takkaisia, sekä aatteelliselta kantlaan että käytännölliseltä toimaltaan. Mutta väitökset ovat tömättä ilman tosiasioihin perustä todistuksia. Sensijaan on olessa paljon seikkoja jotka selvästi ja lahjomattomalla kielellä todistavat sitovasti näiden kahden taanmuksellisen liikkeen kulkevan käsiässä ja sulassa sopusoinnussa kesään. Todistaaksemme tämänkin täydessä tuon työläisille ennesn tunnetun tosiasian, voimme ottaa jottakin esimerkkejä läheltä ja kaukaa.

Jokainen työläinen on jännityksellä seurannut viimeaikaisia Suomen tahtumia, on seurannut sitä ennenkuulumatonta lahtariterroria, jota lapualaissankarit harjoittaa kaikessa laajuudessaan koko Suomen työtätekevää luokkaa vastaan. Mitä yli 300 kaikesta tästä Industrialisti "kannatusrenkaan" johtavat naiset? He sanovat näin: "Kaikki toimenpiteet, joihin Suomen halajs on ryhtynyt ovat "kommunistien oma syy". "On jälleen osoittautunut todeksi se, että ei politikoimalla työläisen olotilaa paranneta". Sama aikaan selostaa lehtiriepu, että järjestykää I.W.W:hen kaikki työ set, sataprosenttisesti, silloin tapahtuu vallankumous itsestään — "tievollinen" vallankumouksen muoto jota tuplajuulaiset ovat haut, puhkeaa silloin ja vanhasta siesta astuu uusi yhteiskunta aivuttomasti esille.

Niin, kuten sanottu, Suomen työvien vaincamiset tapahtuu Industrialistin ja siis tuplajuulaisten mielestä kommunistien tähden. Siis he tottavat, että jos Suomen komistit eli yleensä työtätekevä sa olisi itse särkenyt omat kirsimonsa ja polttanut työväentaos ja tehnyt ylimalkaan kaikki tihutyöt joita fascistihunnit ovat neet, ja lopuksi koko Suomen äenluokka hirttänyt itsensä, niin kai olisi ollut oikein, sitten kai tuplajuulaiset räpyttäneet käsiyhtä innokkaasti kun he räpyttt "puolueettomalle" konservatiihe vaaliagentille, jonka olivat anneet kaikessa puolueettomuuden eräseen omistamaansa K. naalitin itseään ja tuplajuulaisia nnaan. Kuitenkaan ei Suomen ki voi eikä halua toteuttaa tuplajuulaisten toivomuksia eikä ruistissäkään odottamaan sitä llisen" vallankumousmunan keamista. Ei, vaan Suomen työtulee nousemaan, tulee ehdottopuolustamaan niitä oikeuksia, jotka sille luokkana kuuluu. Tukankarillisesti taistelemaan luokpuolesta niinkuin se on monrtaa ennenkin taistellut kunnisesti sekä ulkolaista että sisäisiä vierasta ja omaa sortajaa ja ajaa vastaan, siinä ei tule palmerkitsemään minkäänlaiset nnuksellisten lehtiriepujen pitäjäisiä, nimi-, syntymä- tai muitsompia tai pienempiä merkkipäiviä ja tarvitseisi niihin kaakun, minkälaisen hyvänsä, niin soittaa vain osuusliikkeeseen ja silloin saa aistikkaan herkkuleivoksen kaikkine asiaankuuluvine koristeineen, vieläpä hyvin kohtuhinnoilla.

Kaikkien sellaisten jotka ovat "poortarina" tai syövät jokapäiväisen leipänsä ammosruokaloissa, pitäisi muistaa vaatia pöytään vain osuusliikkeen leipää. Kaikki ruokaloiden ja "poortitalojen" kannattajat ovat työläisiä, ja heidän on vaadittava ruokapaikoissaan vain työläisten liikkeen leipää.

Kaikkien yhteisellä avulla kasvatamme tänne Torontoon vähitellen liikkeen, joka palvelee kaikkia paikkakunnan suomalaisia alussa valmistamalla heille leipomotuotteita ja myöhemmin kaikkia ruokatavaroita.

Kuluttaja.

Wantup

Enpä enää malta pitää suutani kiinni, vaan sanon että toimittu sitä on täälläkin vaikka ei ole maailmalle huudeltu. "Visakin" on pitänyt tanssia aina tämän tästä, vaikka muu toiminta onkin mennyt melkein myttyyn. Niinpä nytkin taas on "Visalla" tiedossa oikein repäisevät jäseniltamat marraskuun 1 p. Ohjelmaa tulee olemaan aivan ylätkyllin, että ei ole "vanhoilla" mitään mutisemista siitä, että kun ei muuta aikaan saada kun aina vain tanssia. Eipä sillä että ei nyt ole muuta kun ohjelmaa. Mitäs me muuta ohjelman jälkeen tehdään kun tanssitaan. Jesseri, pojat, tanssitaan sitä, oikein railakkaasti vielä tanssitaankin. Muistakaapa vain jättää kaikki murheelliset asiat sivuun silloin kun tulette "Visan" jäseniltamiin. Siis nuoret ja vanhat kaikki sinne. Siitä kyllä huoli pidetään että jokainen, joka ei vielä jäsen ole yhtyy, sillä meidän on näytettävä että me olemme yhtä visaisia kun meidän seuran nimikin on. —i —nn —n.

Lapualaisuus ja tuplajuulaisuus

Moni työläinen seuratessaan I.W.n (käyttäkäämme tavallista nitystä: tuplajuulaisten) viime vuoia edesottamisia tulee ajatelleeksi mitähän eroa on nykyisellä tuplajuulaisten toiminnalla ja olemassaolla n.s. lapualaisuusliikkeeseen hden. On henkilöitä jotka väittävät että nämä kaksi liikettä ovat takkaisia, sekä aatteelliselta kantlaan että käytännölliseltä toimaltaan. Mutta väitökset ovat tömättä ilman tosiasioihin perustä todistuksia. Sensijaan on olessa paljon seikkoja jotka selvästi ja lahjomattomalla kielellä todistavat sitovasti näiden kahden taanmuksellisen liikkeen kulkevan käsiässä ja sulassa sopusoinnussa kesään. Todistaaksemme tämänkin täydessä tuon työläisille ennesn tunnetun tosiasian, voimme ottaa jottakin esimerkkejä läheltä ja kaukaa.

Jokainen työläinen on jännityksellä seurannut viimeaikaisia Suomen tahtumia, on seurannut sitä ennenkuulumatonta lahtariterroria, jota lapualaissankarit harjoittaa kaikessa laajuudessaan koko Suomen työtätekevää luokkaa vastaan. Mitä yli 300 kaikesta tästä Industrialisti "kannatusrenkaan" johtavat naiset? He sanovat näin: "Kaikki toimenpiteet, joihin Suomen halajs on ryhtynyt ovat "kommunistien oma syy". "On jälleen osoittautunut todeksi se, että ei politikoimalla työläisen olotilaa paranneta". Sama aikaan selostaa lehtiriepu, että järjestykää I.W.W:hen kaikki työ set, sataprosenttisesti, silloin tapahtuu vallankumous itsestään — "tievollinen" vallankumouksen muoto jota tuplajuulaiset ovat haut, puhkeaa silloin ja vanhasta siesta astuu uusi yhteiskunta aivuttomasti esille.

Niin, kuten sanottu, Suomen työvien vaincamiset tapahtuu Industrialistin ja siis tuplajuulaisten mielestä kommunistien tähden. Siis he tottavat, että jos Suomen komistit eli yleensä työtätekevä sa olisi itse särkenyt omat kirsimonsa ja polttanut työväentaos ja tehnyt ylimalkaan kaikki tihutyöt joita fascistihunnit ovat neet, ja lopuksi koko Suomen äenluokka hirttänyt itsensä, niin kai olisi ollut oikein, sitten kai tuplajuulaiset räpyttäneet käsiyhtä innokkaasti kun he räpyttt "puolueettomalle" konservatiihe vaaliagentille, jonka olivat anneet kaikessa puolueettomuuden eräseen omistamaansa K. naalitin itseään ja tuplajuulaisia nnaan. Kuitenkaan ei Suomen ki voi eikä halua toteuttaa tuplajuulaisten toivomuksia eikä ruistissäkään odottamaan sitä llisen" vallankumousmunan keamista. Ei, vaan Suomen työtulee nousemaan, tulee ehdottopuolustamaan niitä oikeuksia, jotka sille luokkana kuuluu. Tukankarillisesti taistelemaan luokpuolesta niinkuin se on monrtaa ennenkin taistellut kunnisesti sekä ulkolaista että sisäisiä vierasta ja omaa sortajaa ja ajaa vastaan, siinä ei tule palmerkitsemään minkäänlaiset nnuksellisten lehtiriepujen pitäpitykset eikä kommunistivihan lietsojat. Suomen työväki tulee koko maailman proletariaatin kanssa lyömään alas nykyisen vahvalta näyttävän sortajansa. Tämä ei ole mikään kuviteltu unelma pelkästään vaan on se välttämättömyys. Kapitalistinen maailman järjestys on ajautunut umpikujaan, josta se ei voi itseään pelastaa. Industrialisti, tuntien isäntänsä ahdinkotilan, yrittää rientää avuksi. Vaan voidaan jo edeltäpäin arvioida, missä määrin se siinä tulee onnistumaan. Edelleen, Industrialisti on aina selostanut, että kommunismi on erilaista eri maissa. No hyvä. Jos kommunismi on huonoa aCnadassa, Amerikassa ja huonoa Canadassa, Amerikassa ja levan tarkoitustaan vastaavaa muissa maissa. Vaan miten ollakaan: jos sattuu että Berliinissä raakamaiset poliisilaumat hyökkää työttömien työläisten mielenosotuskulkueen tai rauhallisen vappukulkueen päälle, kuricoiden ja ampuen työläisjoukkoja kuin koiria ikään, niin mitä sanoo Industrialisti. Se sanoo: "Saksassa on kommunistikiihkoilijat mellastaneet Berliinin kaduilla ja poliisi on rauhoittanut mellakoitsijat". Samaa näemme Ranskan ja Italian sekä yksitellen kaikkien maiden työläisten liikehtimiseen nähden. Kaikkialla Industrialisti näkee politikoitsijoita, kommunistimellakoitsijoita ja muuta sellaista. Venäjän Neuvostotasavalta on aina ollut kauhistus Industrialistille ja tuplajuulaisille, sitä on täytynyt jyrsiä paikasta jos toisestakin, vaan aina on hampaat kiveen korskahtaneet. Entä Kiinan työtätekevän kansan nousu ja vallankumous — siitä on Industrialisti yrittänyt kaikenlaisten "muuan iivarien" ja "timsterien" avulla tehdä muka sukkelaa pilaa, juuri ja juuri samaan malliin kuin muutkin fascistilehdet tekevät. Ylläolevasta jo nähdään noin kaukaa katsoen I.W.W:n ja lapualaisfascistisen liikkeen "eroavaisuudet".

Mutta otetaanpas sitten ja katsotaan hyvin läheltä samaa liikettä, löytäisimmekö mitään eroavaisuutta tuon virallisen ja tämän tuplajuulaisen eli epävirallisen lapualaisliikkeen välillä. No niin, tänä kesänä raivonnut ankara metsävalkea hävitti suuria määriä metsiä ja teki myös muita suurempia ja pienempi omaisuustuhoja. Sattui sitten m.m. eräällä paikkakunnalla tapahtuma, että eräältä tuplajuulaiselta farmarilta paloi myös talo ja kaikki rakennukset muutkin, lisäksi meni maanviljelyskalusto tyystin, sekä tietysti muukin kalusto. Tämä kaikki tietysti oli suuri vahinko farmarille, suurperheiselle ikämiehelle, joka oli onnistunut aikojen varrella saamaan itselleen ehkä tyydyttävän toimeentulon. Kuitenkaan ei tämä farmari joutunut niin hirvittävään kurjuuteen kuin monet muut köyhemmät joutuivat samassa metsäpalorytäkässä. Hänelle jäi 4—5 lehmää, tiimi hevosia, yli $1,000.00 maksava automobiili ja rahaa pankkiin ainakin useampia satoja dollareita ellei tuhansia. Kun kuitenkin mainittu farmari oli kärsinyt hirveän suuren vahingon, niin paikalliset "kannatusrenkaan" jäsenet päättivät pitää n.s. kukkailtamat vahingoittuneen avusta miseksi. Tätä toimenpidettä vastaan ei tietysti kenelläkään ole mitään, päinvastoin se on kyllä kaunis tapa. Iltamiin saapui runsaasti väkeä. Siellä oli sekä tuplajuulaiset että kommunistit, sanalla sanoen osanotto oli sangen runsasta ja tulot sitämukaa kokolailla huomattavat. No niin, se meni sellaisenaan, eikä tähän mennessä ollut vielä lapualaisuus noussut virallisesti pinnalle, vaikka sähköä oli ilmassa. Tämän jälkeen järjestyneet metsä- ja maatyöläiset päättivät samalla paikkakunnalla pitää myös kukkailtamat erään työläisperheen hyväksi, joka samassa tulipalossa menetti kirjaimellisesti kaiken sen pikku omaisuuden mitä heillä oli. Lisäksi paloi tehty työ metsään, nimittäin paperipuut, joita mies oli katkassut eräälle tuplajuulais-japparille. Ja joista tunnoton nylkyri ei senttiäkään työläiselleen maksanut, huolimatta paremmasta taloudellisesta asemastaan. Työläiset, järjestäessään avustusiltamia äärimäiseen puutteeseen joutuneen toverinsa hyväksi, pyysivät I.W.W:n johtajilta että eivät sinä iltana järjestäisi tavanmukaisia tanssejaan omistamaansa haalipyttyyn, että saataisiin tulot suhteellisen tyydyttäväksi. Tästä valittiin pöytäkirjan otteella eräs toveri ilmoittamaan I.W.W:n huvitoimikunnalle. Kukaan työläisistä ei uskonut tästä toimenpiteestä koituvan mitään tuloksia, ja niinhän se kävi, että he pitivät tanssinsa sinäkin iltana.

Niin, tanssinsa he pitivät, mutta väkeä ei niihin paljon tullut sinä iltana, tuskin saivat soittajan palkkaa ovirahoista, mutta yhden he saivat: näyttää oikean karvansa. He halusivat koko painollaan saboteerata niitä avustusiltamia jotka järjestynyt työväestö oli laittanut toverinsa ja tositarpeessa olevan työläisperheen hyväksi. Se siitä. Tässä nyt on tarpeeksi esimerkkejä otettu jokapäiväisestä käytännöstä, jotka jo sinänsä ovat riittäviä todistamaan I.W.W. liikkeen lapualaisfascistiseksi liikkeeksi, joka vielä kaikessa surkeudessaan yrittää toitottaa maailmalle olevansa "työväenliike". Se pitää tuota nimitystä kilpenä ja naamarinaan, mutta tuo naamari on kulunut niin läpinäkyväksi että rehti proletaari näkee sen läpi.

Työläistoverit, seuratkaa omia sanomalehtiänne, seuratkaa jokapäivä kärjistyvää luokkataistelurintamaa kaikissa kapitalistisissa maissa, seuratkaa Neuvostotasavallan taloudellista ja tietopuolista kehitystä ja nousua, seuratkaa Kiinan tapahtumia ja vallankumousta, jota imperialistiset mahtivallat eivät ole pystyneet tukahduttamaan, ja myös seuratkaa Intian työtätekevän kansan liikehtimisiä, jota Englanti on voimaton kontrolleeraamaan, ja sitten seuratkaa ylimalkaisesti tilannetta koko maailmassa. Pian huomaatte, että meidän kaikkien työläisten on valittava paikkamme luokkataistelurintamassa ja opittava oikein suhtautumaan kaikenkarvaisiin vihollisiin ja riistäjiin ynnä heidän apujärjestöihinsä. Työläinen, sinun paikkasi on (kaikissa maissa) taistella kommunistisen lipun alla, koko työväenluokan täydellisen vapautumisen puolesta. — Järjestynyt työläinen.

Vierailuani muistellessa

Olihan siellä toisetkin kaivannot tuttuja nimellisesti, kuten sekin, jossa kerran oli hukkunut miehiä kuin hiirlä loukkaaseen. Kaivanto puhkesi mereen. Jotkut näistä kaivannoista ovatkin ihan meren lahtea ja yksi ihan niemen niskassa. Niin ollen kaivokset menevät veden alle, ja jotkut ovat hyvinkin lyhyen matkan takana veden pohjasta.

Kaivoksissa ei tehdä työtä kuin joinakin päivinä viikossa. Siispä vapaa päivät ovat muodostuneet oikeiksi leirielämän keskipisteiksi. Ladysmithilaiset ovatkin muodostaneet uimarantansa oikein kesäsunnoksi. Jos ketä halusi tavata, niin menä vain santa-"biitsille", erittäinkin työttöminä päivinä, niin sieltä kyllä tapaa.

Tuli sunnuntaipäivä. Se oli se päivä, jolloin oli määrä lähteä sinne "Kolikon biitsille". Näin se nimi otti korvaani toverieni lausumana. Sittemmin näin sen nimen kirjoitettuna, joka oli "Qualikom Beach". Meitä lähti pari autollastia. J. Mäki, vanhoja hyviä tuttaviani, oli meillä kuskina. Hän se esittelikin aina meille eri nähtävyyksiä ja mainitsi nimiä ja muita mainitsemisen arvoisia, tarkotan aina silloin kun hän sai äänensä kuuluville minun ja muijansa äänen ylitse. Kyllähän Mäki huomasikin konstin kun tuli tärkeä paikka. Pysäytti auton ja kun se pani meidät ihmettelemään, niin silloin sai hänkin suunvuoron. Puheenjohtajaa näet emme huomanneet valita.

Kauniita, kauniita olivat maisemat, niemet ja salmet. Tuolla vanhan palaneen sahamyllyn rauniot savusivat, samasta syystä kuin ennen mainitsemani tulet. Siinä sivuutamme North Wellingtonin. Se oli paikka, minne ensin olivat suomalaiset kokoontuneet tällä saarella, mutta sieltä sitten ympäri paremmille markkinoille. Siinä oli nätti pieni järvikin.

Johan alkoi näkyäkin se määrämme pää. Vain kolmisenkymmentä mailia Nanaimosta. Erinomaisen ihana kesähuvilarannikko. Ranta hienon valkean sannan peittämä. Pitkä matala rannikko. Eipä siis ihme, jos se kuuma, paahtava aurinko olikin onnistunut lämmittämään veden aivan kylpyvedeksi. Siispä veteen, ja voin rehellisesti sanoa, että vaikka olenkin ollut uinnin ihailija, niin en ole vielä eläissäni niin paljoa nauttinut uimisesta kuin täällä. Sielläpä sitä tulikin kahdeksan tuntia yhtäkyytiä vedessä loikoiltua ja apealle tuntui mieli kun täytyi illan tullen se jättää. Sielläkin oli kansaa jos mistä valtioista kesäänsä viettämässä, ja tumman russkeasta pinnasta päättäen se oli vietetty yksinomaan uimaputussa. Oli siellä komea hotellikin ja muut mukavuudet rahapohattoiden varalta. Olihan siellä miljoneri Vanderbiltkin nuorempi kesäänsä viettämässä. Ette te luule minun liikoja ylistelleen, niin mainitsen tässä Vanderbiltin puheen mitä hän puhui Chamber of Commercen illatsussa. Hän sanoi kulkeneensa Atlannin yli 26 kertaa. Pacificin yli 12 kertaa ja tämän mantereen 226 kertaa. Niin että kyllä siinä jo näkee näköaloja ja kun hän tämän seudun on valinnut kesäasunnokseen, niin silloin kai hän tästä pitää. Hänelle nimittäin oltiin rakentamassa sinne kesähuvilaa. Tästä paikasta on myös vain lyhyt matka Devoe-vuorelle, jossa on myöskin järvi. Siis muutteeksi sitäkin pienen matkan sisällä. No niin, voin sanoa että se oli yksi nautintorikkaimpia päiviä mitä voi viettää, hauskan toveripiirin kera.

Elinkustannukset täällä tuntuvat olevan kovin kallit. Samoin vaatetavara, verrattuna esimerkiksi Vancouveriin. Victorian kanssa tämä on hinnoissa samassa suhteessa. Hedelmät ja juurikasvit ovat kovin kalliita, erittäinkin hedelmät. Vertauksen vuoksi tulkoon mainittua tässä, että vesimeloonat olivat olleet jo kolmessa ja kahdessa ja puolessa sentissä paikotellen kauan aikaa, saarelle mentyäni ja siellä ollessani huomasin meloonan hinnaksi 6 senttiä paunalta. Samoin muutkin hedelmät samassa suhteessa.

Tulipa jo juttelua Ladysmithin haalille menosta lauantai-illan huvieihin. Kaikeksi onneksi oli entinen aberdeenilainen V. Mäki asumassa tässä naapurina ja hän hyväntahtoisesti lupautui meitä viemään sinne autollaan, kuten useimpia muitakin matkoja. Olinkin jännitetyin mielin ja uteliaisuuden täyttämä näkemään sitä haalia, jonka olin kuullut sen pitkän lakon aikana nousseen pystyyn. Oli kyllä entinenkin haali, mutta edistysmieliselle joukkopeelle siellä olo tehtiin hankalaksi ja niin ryhdyttiin haalin rakennuspuuhiin. Ei siinä ottanutkaan monia päiviä ennen kuin haali oli pystyssä ja toiminta vireillä omassa talossa, ja on aina muistuttamassa tänäkin päivänä tovereille, mitä yhteistahto saa aikaan. Haali olikin melkoisen sievä ja aivan kyllä avarakin tällaisen pikkukylän asujamistolle. Yleisö, vaikka olikin vierasta, oli kaikki erinomaisen ystävällistä, kun olin tullut esitettyä. Olisihan siellä tullut aika viihtyneeksi kauemmankin. Joka taloon vain oli kutsuja, mutta elhän sitä kaikkialle riittänyt. Nyt huomasin, että eivät olleet entiset tämän paikkakuntalaiset, jotka sittemmin kanssani asuivat, kuten olen jo aiemmin mainninut, liikoja näitä toivereita ylistelleet.

Vierailuja tehtiin ja ystävyyksiä solmittiin uusia ja tavattiin entisiä mutta eipäs unhotettu niitäkään toivereita, jotka vuosien varrella olivat käyneet meille rakkaiksi ja nyt turpeen alle muuttaneet. Yksi sellainen pari oli A. Lammin pari. Muistanpa miten uskomattomalta, miten hirveältä tuntui se uutinen, mikä meille saapui sinä kuulutsana influensavuotena, että toverit Sanni ja August Lammi olivat sortuneet "fluun" uhriksi. Mitenkä nautintorikas hetki se olisi ollut, jos olisimme voineet tavata heidätkin, kuten toisia toivereita täällä. Siispä halusin käydä heidän haudallaan. Siellähän se olikin Nanaimon hautausmaan nurkassa. Vaatimaton puuaita ympärillä sitä yhteishautaa, joka syliinsä kätki kaksi työn raskaan raatajaa, toveria. Sodan moolokin uhrina kaaduitte tekin, ja jouduitte jättämään pikku tyttönne orvoiksi. Niin jäi se kultakutri kolmivuotinenkin, vanhusten lemmikki. Onhan se maailma kasvattanut heidätkin, mutta isää ja äitiä vailla. Heidät vei sodan moolok.

Kävasimmepä Ladysmithinkin hautausmaalla, koska tiesin sielläkin olevan hyvän ystäväni. Se oli Ida Roine. Hän kaatui sydäntaudin murtamana. Valkoisen marmorikivimureunoksen alla sinä lepäsit siellä, jolla oli uskallusta poiketa paikkakunnan tapalaista ja seistä uskollisena periaatteillesi kuolemassakin. Kielsit nimittäin mustakaapun haudaltasi hautajaisten pyhyyttä pilkkaamasta. Se oli, ainoa hautajaistilaisuus laatuaan, ja kauniina sen muisto säilyy paikkakunnan tovereitten mielissä. Tuntuu kuin olisit kuullut tervehdykseni ja mieleni tuntui iloiselle, että olin saanut käydä näitä pois menneitäkin tovereita muistamassa.

Siinä katsellessani muistomerkkejä pisti silmiini se ominaisuus, että joka toinen oli tapaturmaisen kuoleman saaneita hiilikaivoksissa. Siinä eräässäpielessä oli yksi iso patsas, erikoinen alallaan ja sekin jo herätti huomiota, mutta vielä enempi kirjoitus mikä oli patsaassa. Siinä lepäsi mies, union jäsen, ja oli lakon aikana hurttain ruhjomana menettänyt henkensä. Siinä on union laittama patsas, jossa on kirjoitus:

"Kun kävelet tästä sivu
niin muista,
että se mikä sinä olet nyt,
olin minä kerran
ja mitä minä olen nyt,
tulet sinä pian olemaan."

(Jatk.)

Leveän leivän kaupunki

Kirj. A. NEVEROV

7.

Matkustettiin kauan.

Mitenkään ei saanut selvää, juoksiko maa vai veturiko juoksi. Mihin se juoksi, sitäkään ei ymmärtänyt, juoksiko se eteenpäin vai taaksepäin. Maa pyöri yhdessä paikassa, veturi lensi ihmisineen ilmojen halki. Rotkojen poikki kuljettaessa rämisi silloilla pyörien alla kauheasti, ja itse rotkot näyttivät silmissä ajoittain mustilta, ammottavilta kidoilta.

Aamulla tuntui paljon helpommalta.

Näkyviin sukelsi peltoja, ohitse juoksi mökkejä, miehiä hevosineen, akkoja, lapsia ja kyliä.

Mishka nukkui sikeään valvottuaan yönsä veturin savuplipun luona. Muuan valmo antoi lapselleen rintaa. Eräs mies oli taas avannut kauluksensa levälleen ja heitteli tältä paitansa sisästä. Eräs toinen akka huusi tälle:

— Älä heittele päälleni!

— Täinhän minä vaan pudotin!

— Mihinkä?

— Tuohon.

— Sen täinen hitto!

— Älä kiroile, en löydä sitä: se oli minulla merkitty se — oikea korva oli leikattu ja otsassa oli valkea täplä...

Ylämäessä kone lisäsi vauhtiaan. Se alkoi puhkua, huokailla, ja se pysähtyi.

— Saavuimme kai perille! — ajatteli Serjosa.

Mutta joku äijä sanoi toiselle:

— Veturi ei työskentele.

— Etteikö se pääse liikkeelle?

— Ruuvit joutuivat epäkuntoon.

Mustapartainen likainen mies astui alas koneesta ja alkoi vasaralaan kolkutella pyöriä. Nousi sieltä vielä toinenkin mies. Kone nykäisi kerran, pari ja pysähtyi jälleen. Miehet ja naiset hyppelivät vaunuistaan maahan, ja lämpimänä, kirkkaana aamuhetkenä he alkoivat kiireen vilkkaa kyykättää puoliympyrässä "ulkosalla" veturin luona.

Serjosa arveli:

— Niinkuin näkyy, kaikki on luvallista täällä.

Hänenkin mielensä teki "ulkosalle", mutta hän pelkäsi hypätä maahan, sillä luuli, ettei ehtisi takaisin, ja siksi hän kärsi vedet silmissä.

— Mishka, miten on sinun laitasi.

— En minä tahdo.

— Minä niin kovasti tahdon...

— Hyppää pian alas!

Juuri kun Serjosa alkoi hypätä alköivat ihmiset huudella:

— Kiivetkää vaunuihinne, nouskaa pian, juna lähtee.

Kone huokasi, pilli vinkasi — lähdettiin edelleen.

Serjosa pirahti itkuun.

— Minä tahdon pihalle!

— Odota vähän, älä viitsi!

Hetken kuluttua Serjosa-parka tarttui suonenvetoisesti housuihinsa.

— En jaksa enää kärsiä!

— Odotahan vähän, odota toki! Tulemme heti asemalle.

Mishka ei näet tahtonut joutua häpeään toverinsa vuoksi, mutta Serjosan silmät kääntyivät pelokkaina nurin ja kasvot kalpenivat.

— Mitäs sinä?

— Se kun tuli minulta.

— Ole ääneti äläkä kuuluttele.

Istu tähän.

Serjosa-paha istuutui naisen viereen, nainenpa puheli:

— Mikä täällä niin haisee?

— Ja mieskin katsahti ympärilleen.

— Joku on kai vähän laskenut!

— Vai vähän — täyspanoksen.

Serjosan mahassa helpotti, hän istui eikä hievahtanut vähän väliäkään.

Mishka tyrkkäsi häntä kylkeen.

— Ole hiljaa!

Kun saavuttiin aseman vaunutiheikköön, alkoi laiturilla vilkkua tiheässä ihmispäitä, käsiä, jalkoja, hevosia ja rattaitta. Juna seisahtui kauas asemalta. Ukot ja akat hyppelivät vaunuista maahan, Mishka ja Serjosakin tekivät samoin.

Mishka vaan hieman ontui vasenta jalkaansa, mutta Serjosa ei osannut ensinkään kulkea maalla. Päätä pyörrytti, jalat kompastelivat, ja jälleen, niinkuin veturissa ollessakin, vaunut uiskentelivat silmissä ja taivas kallistui kumoon. Mishka veti häntä perässään.

— Joudu jo!

— Mihinkä?

— Eihän tässä käy laatuun, näkevät...

— He poistuivat vaaralliselta paikalta ja joutuivat tyhjälle tontille korkean lankkuaidan luokse. Serjosa nosti nurmikolta mutterin ja iloistui löydöstään suuresti. Pääkopassa välähti taloudellinen ajatus: "Kotona kenties tarvitaan tätäkin!"

— mutta Mishka virkkoi:

— Minkä sinä pistitkään taskuusi?

— Mutterin.

— Minkä vuoksi?

— Alkavat vielä etsiä sitä...

Serjosa-rukan mieli painui maan tasalle. Kovin oli sääli heittää mutteria, ja Mishkan sanat iskivät valan sydänjuuria myöten. No, jo on koko määräilijä, mokoma, joka paikkaan nokkansa pistää! Jospa tuon sittenkin ottaisi eikä tottelisi ensinkään. Serjosan mieleen muistuivat kaikki Mishkan aikaansaamat härmit — rupesi ihan nenää kutittamaan. Hän puserteli mutteria sormiensa välissä ja ajatteli:

— Lyökööt vain!

Mishka suuttui entistä enemmän.

— Heitätkö sen jo kädestäsi?

— Mitä se sinua liikuttaa.

Eihän se Mishkaa juuri liikuttanutkaan. Harmitti vain se, että Serjosa nosti tuon hyvän mutterin eikä hän, Mishka, nostanut siksi, että koko ajan ajatteli leipää eikä katsellut jalkoihinsa.

— Minkä sopimuksen me teimmekään?

— Minkä sitten

— Kaikki on tarkoin tasattava.

— Senhän me lupasimme vain leiyän suhteen.

Mishka heittäytyi selälleen maahan ja tähysteli kauan aikaa sinistä, kiehkuraista pilvenhattaraa, joka purjehti vieraalla, kaukaisella tatvaanrannalla. Suolissa alkoi pistellä nuppineuloin, suuhun ilmestyi limaa, joka jumoi huulia. Hän sylkäisi, tarttui molemmin käsin päähänsä ja alkoi panna tallukoita jalkaansa. Hajamielisenä hän veti niitä jalkaansa. Tarkasteli kuluneita, kovin olivat huonona tallukoiden kantapäät, hitaasti hän karisteli tomua pois sukistaan. Varkain hän silmäsi Serjosan taskuun, jossa oli tuo kiusallinen, pahennusta herättävä mutteri. Hän raapi päätään. Kenellä ei ole syytä odottaa, sen kohdalle onni käy. Hänhän, aika poika, puuhailee, juoksentelee, auttelee vaunuun, mutta mutterin löytää toinen. Mishka löi sukallaan tiilikiveä ja sanoi:

— Hyvä, pidä mutterisi, en tarvitse sitä.

Serjosa oli nyreissään, hän alkoi räpytellä silmiään.

Mutteri hiostui nyrkissä, se aivan kasvoi kiinni karkeaan kämmeneen. Tappelu siitä syntyy, jos Mishka aikoo sen väkipakolla ryöstää. Mikä pahuksen päällikkö se onkaan — ei voi tehdä mitään.

Mishka vilkaisi kulmiensa alta.

Tällaisten toverien kanssa on syytä matkustaa eri teitä. Jos minun leipäni pitää ahmia, on hän siinä työssä ensimäinen, mutta mutterinsa puolesta on valmis vaikka kuolemaan. Kuka sinut muuten oikeastaan pelasti paikallis-tshekasta? Saatat taas sinne joutua, ellen pidä puoliasi. Leipää en aijo antaa yhtään enemmän, yksin matkustan edemmäksi, ilman sinua, jää vain tänne muttereinesi...

Serjosa-rukan huulet vavahtelivat, ja silmät pimenivät harmista. Hän hellitti heikosti nyrkkiään hetkeksi ja puristi sen jälleen sen lujemmin kiinni. Ei ollut sääli mutteria — harmitti kun Mishka oli sellainen päällikkö. Eikö yhtä ainoata kertaa saanut tehdä mitään omin päin.

Lähdettiin liikkeelle!

Serjosa tahtoi kulkea toverinsa rinnalla, Mishka poikkesi sivuun.

— Mene vaan loittommaksi, en tarvitse sinua.

Serjosa nyrpisti nenäänsä, alkoi kulkea takana. Katsoi mutteria, pyyhki sitä polveensa. Sääli! Eikä voi olla antamatta. Mishka se kuljetti vieraaseen seutuun, hän se totisesti voi hylätä keskelle tietä, kirgiisien luo.

Ikävä täytti mielen.

Hän nuolaisi kielellään mutterla parisen kertaa ja sanoa päläytti odottamatta:

—

Ilmotuksia eri paikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa on: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 senttiä ja seisovista 80 senttiä kerralta.

Tähän osaan tarkotetut ilmotukset on ilmottajain tai ilmotuksen ottajan merkittävä PAIKALLISILMOTUS.

SUDBURY, ONT.

SIISTIÄ KAHDEN HENGEN huoneita vuokrattavana. 189 Pine St. Phone 2221. Leonard Erikson.

PORT ARTHUR, ONT.

PAPPA HILLMANIN KENKIEN korjausliike, 101 S. Vindermere Ave., Port Arthur, Ont.

PALLOHUONE. SAATAVANA SIkaareja, tupakkaa ja pehmeitä juomia. Toivomme yleisön kannatuksen liikkeellemme. A. Aho ja K. Kivistö, 318 Bay St., Port Arthur, Ont.

FORT WILLIAM,

C. A. STENBACK, VALITTAA ostajille ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

FILATKAA PUKUNNE SIMPSON Tailors liikkeestä, 529 Simpson St., puhelin S. 1185. M. Maine ja S. Väyrynen.

DR. J. S. STRACHAN, HAMMASlääkäri, puhelin S. 370. Victoria Block, Fort William.

TIMMENS, ONT.

HAMMASLÄÄKÄRI A. P. BRENnan tekee kaikkia alaan kuuluvaa työtä ensiluokkaisesti. Maksut kohtuulliset. Hyvä kannatus suomalaisilta. Suomalainen tyttö palvelee teitä. Avoinna myös iltasin. Sijaitsee yläkerrassa postikonttoria vastapäätä. Timmins. (M

TORONTO, ONT.

HUONEITA VUOKRATAAN JA palveluspaikkoja aina saatavana, etutila paikalla asuvilla. L. Anderson, 176 Huron St., puhelin Trinity 2120.

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.
Puhelin 2466

Liha- ja Ruokatavara-
KAUPPA
NIEMI & VALKEAPÄÄ
Puhelin 844 — Box 524
71 Cedar St. — Sudbury, Ont.

MYYTÄVÄNÄ

Homestead maa, (entinen K. Hirvelän maatila) eteläpuolisko, lotti 10, Concession 3, Broders Townshipissä. Lähempiä tietoja antaa

AKSELI PAKKALA,
Holhooja.
Box 226, Copper Cliff, Ont.

Tohtori H. Koljonen

Puhelimet:
Asunto 1773 — Konttori 1588
Box 1176 — Sudbury, Ont

The Monarch Drug Store Ltd.
HEARST — ONTARIO
Victor Orthophonic fonografeja
Rexall tuotteita

MATKAILIJAKOTI
— ja —
RUOKALA
SENJA HEIKKILÄ
1342 St. Antoine St., Montreal, Q.

JUKKA LEHTELÄN
KIUVASSAUNA
avoinna tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina klo 2—12 yöllä. (M
Puhelin 1444W - 467 Ontario St.
Sudbury, Ont.

Uusi
Suomalainen Ravintola
1256 St. Antoine St.
Montreal, Que.
OSCAR LINDBERG
(omistaja)

Kahvila-Ruokala
FINLANDIA
20 Durham St., Sudbury, Ont.
Avoinna klo 6 ap. klo 1 yöllä.
LUNSSEJÄ SÄÄTAVANA

Sudbury

KOMMUNISTISEN PUOLUEEN JÄSENTEN KOKOUS

pidetään tiistain, t.k. 28 päivän iltana ukrainalaisten työläisten haalissa alkaen kello kahdeksalta. Käsiteltävänä on kaivosmiesten äskeinen lakkoutumishanke. Kaikkien jäsenten kehotetaan saapumaan tähän kokoukseen. Jäsenkirjain tarkastus toimitetaan ovella. Varatkaa siis jäsenkirjat mukaanne.

KP:n 5:nnen piirin sihteeristö.

NAISOSASTON KOKOUS

on tänään maanantaina kello 7.30 Liberty-haalilla. — Org.

NIISTÄ KISAN TANSSEISTA

asianosaisena toitotan vieläkin, sillä olen matti, — että siellä on jotain erikoista, vaikka ei kisalaiset tahdo sitä kansalle ilmottaa. Jotain erikoista sanon, sillä ilmassa on sähköä kuin vanhassa maassa ennen häitä. Pojat ovat pitäneet oikean suursiivouksen, pöksyt seisovat prässättynä ja kaulukset ja muut sen kaltaiset ovat ihkasen uusia kuin vihille mentäessä. Niin sanon vieläkin, erikoista, yksien tanssien vuoksiko sitä noin touhuttaisi? Eikä yksin pojat vaan ukkomiestenkin naamataulu kiiltää kuin messinki. Erikoista, jotain erikoista pitää olla tulossa.

Kisaska.

ERHETYSTEN VÄLTTÄMISEKSI

pyydämme ilmottaa, että se Sudburyn uutisissa ollut "puhvi", koskien Regent teatterin "The Big House" esitystä, oli maksettu ilmoitus. Eikä lehden puolesta laadittu. — K. G. A.

METSÄTYÖLÄISTEN UNION KOKOUS

Tänään kello 8 ip. pidetään Liberty-haalilla Canadan Puutavara- ja Maanviljelystyöläisten Teollisuusliiton Sudburyn osaston kokous, mihin kehotetaan saapumaan kaikkia paikkakunnalla olevia unionin jäseniä.

Käsiteltävänä monia tärkeitä asioita.

Uudet jäsenet ovat tervetulleet!

LIBERTY-HALLILLA

"Pentti ja Antti vaihtavat eukkoja" harjoitus tänä iltana kello 7.30. Kaikki laulajat mukaan.

Tiistaina Kisan roimat tanssit, painikaarti on luvannut pitää huolen että kevyesti nousee tyttöjen jalat.

Ensi lauantai-iltana tanssit, jolloinka taas pitkästä aikaa toimii valonheijastaja eri värisine levyineen. Musiikerit ovat ahkerasti harjoitelleet myöskin vanhanmaan kappaleita, joten saamme pistää koreasti vanhaksimaaksi.

Me vähemmän aikaa tässä maassa olleet sentään joskus haluaisimme pistää myöskin polkaksi, eikös niin?

MIKÄHÄN SIINÄ ON

kun ei sitä "Pörriäistä" enää kolmatta kertaa esitetä? kuulee/ harva se päivä useammilta henkilöiltä. Kyllä se tulee, jos yleisö jaksaa odottaa. Toveri Hannes Vuori, jolla oli osa näytelmässä matkusti Fort Williamiin, joten hänen tilalleensa on harjoitettava uusi henkilö.

Näytelmäseuran puolesta lausumme muuten toveri Vuorelle tunnustuksen avunannosta näyttämöllämme. — L. H.

TAIVAAN-PORTILLA

Kirj. Paul Laakso

Nälkälän kylä oli puhdistettu punikeista. Viimeinen punikiksi epäilty, Resulan talon neljätoistavuotias huutolaispoika oli päässyt pakoon. Se oli jostain saanut vihiä tulevasta kohtalostaan, luikkinut teille tietämättömille. Kylän suojeluskunta oli hälyytetty karkulaista etsimään. Koko päivä oli etsitty lähitienoon metsät ja mahdolliset piilopaikat, vaan huonolla tuloksella. Poikaa ei löydetty mistään. Illan hämärtäessä palasivat hakijat marssien kylän raittia, laulaen uutta suojeluskunnalle sepitettyä kunnimarssia.

"Me lukkohon kuulumma Lapuan,
avain selähnä killuu remmihnä.
Niinkauan ei levätä rauhahna
kun viimeinen punikki on
hengihnä."

Kaikki kylän isänmaalliset asukkaat jotka olivat luonnollisesti jääneet henkiin, riensivät laulun kuultuaan ulos, joten naisista ja lapsista muodostui kunniakuja marssiville. Reippaasti kuului jalkojen töminä laulun jatkuessa.

"Meitä sankariverikin velvoittaa,
lihaa, rumihia, punikeista tehrä.
Meillä johtaja uljas on Kosola,
jolla kruppi on komia ja ehjä."

Kylän ainoa miespuolinen asukas, joka ei ollut marssijoiden joukossa, oli entinen vapaussotasankari Paukku. Hänellä oli kyllä sankarimaine toistakymmentävuotta sitten, mutta nyt oli hän vanhuutensa takia, tahi oikeammin vanhojen jalkojensa tähden siirretty reserviin ikämiespataljoonasta. Eläkkeellä ollen, hän kulutteli enimmäkseen aikaansa ryyppimällä "pontikkaa". Silloin hän kaihoten muisteli miehuutensa urotekoja. Jolloinkin, tunnelman ollessa korkeimmillaan, hän yritti niitä kertoilla jollekin saapuvilla olleelle, vaan pikkulapsetkaan eivät niitä viitsineet kuunnella. Nyt tehtiin vasta sankaritekoja, jatkettiin silloin keskenjäänyttä työtä....

Nytkin hän sattui juuri olemaan oikeassa tunnelmassaan, kulkien lävitse entiset muistot. Kohoittaakseen tunnelman korkeimmilleen hän ryyppäsi edessään olevan kupin tyhjäksi, ollen juuri aikeissa sytyttää lamputuikun, kun ohitsemarssivain mahtava ääni keskeytti hänet. Se tempasi valtoihinsa kuin ennen mainehikkaina aikoina. Huomaamattaan hän hyräili jäljessä ulkoa kuuluvaa värssyä.

"Laki Lapuan vankka on turvamme,
sen siunaapi kansa ja pappi.
Siis poljat älkää te hätäilkö,
joka punikin kallohon nappi."

Hurmioissaan hän kuunteli etenevää laulua, joka niin ihmeellisesti elvytti muistot. Vielä kuului epäselvästi muutamia sanoja joita hän koetti tavoitella

....silloin työmme ei kesken....

Taas oli tunnelma kuin pois puhallettu. Entinen mainehikas työ oli jätetty kesken. Siitä johtui unhoitus ja halveksiminen häntäkin kohtaan. Jospa vain voisi seurata mukana niin.....

Pari lasia "pontikkaa", lisättynä päivänmittaan otettuihin ryyppyihin, saivat sotilasveren kuohahtelemaan. Häntä oli loukattu, halveksittu. Mutta osaa hän ainakin kuolla kuin soturi. Ryyppättyään loppuun pullossa olleen "pontikan", siirsi hän tuolinsa vastapäätä seinällä olevaan sotapäällikkö Mannerheimin kuvaan. Pistoolin laittoi viereensä pöydälle. Katsellen jäykkää sotapäällikköä silmiin, hän vannoi tuonelassa jatkavansa keskenjäänyttä työtä....

— — —

Koko ruumiissa oli nuoruusajan voima. Miten ihmeellisen köykäiseltä tuntuivat jalat. Jollain käsittämättömällä tavalla oli hän taivaanportilla, katsellen avain-nippunsa kanssa häärällevää Pietaria. Melkein ääneen pääsi hänen huulitaan ihmettely nähdessään Pietarin. — Tuollainen äijän rähjä portilla vahdissa — ja ilman kivääriä! Kenet hän voi estää pääsemästä sisälle. Kuka hyvänsä punikki sen voi tehdä. Ketterästi hän hypähti portin eteen sanoen Pietarille,

— Hei ukko! Aukaiseppas sassiin se portti, jotta saan kurkistaa kuinkapaljon niitä punikeita on päässyt pujahtamaan sisäpuolelle.

— Mikä mies sinä sitten olet? Eihän sinne muita lasketakaan kuin punikeita, vastasi Pietari. Hetken mietittyään hän lisäsi: Paitsi sellainen valkonen myöskin pääsee joka on tappanut itsensä. Mutta heillä on merkkinä kuulanreikä, ja punikeilla on niitä useampia.

— Kiihän äijä turhia käivärtele, annahan tänne se avainnippu.... Samassa hän sai kuroittamistaan avaimista iskun päähänsä, että silmät säkenöivät. Pietari oli ketterämpi kuin hän oli aavistanut. Haluamatta toista iskua hän koetti sovinnolla päästä sisään. Olihan hänellä kuulanreikä ohimossa, siksi sanoi hän nöyrästi:

— Onhan minulla reikä ohimossa. Olen itseni ampunut valkoinen.

— Eihän siinä mitään reikää ole, paitsi pieni naarmu, jonka avain raapasi lyödessäni. Älä koetakaan minua pettää ja valheella yrittää sisään.

Nyt hän vasta huomasi koettaa ohimoaan, siinä ei ollut reikää. Pikkuisen tihkui sormiin verta tuoreesta naarmusta. Samassa hän muisti. — Eihän se mikään ihme ole olihan hän muutenkin nuorentunut kuolemansa jälkeen. Uudelleen hän sanoi Pietarille.

— En tahdo valehdella. Luulen ainakin ampuneeni itseni. Tahtoisin päästä sisäpuolelle. Enhän voi enään takaisinkaan mennä.

— Jos kerran niin haluat, en tahdo sinua estää, mutta luulen, että helvetissä on kylmempi paikka sinunlaisellesi miehelle. Porttia avatessaan hän jatkoi. — Ota huomioon että itsensä tappaneet valkoisetkin koettavat veljeillä punikkien kanssa. He uskovat kuolemallaan sovittaneensa rikoksensa tappamiaan kohtaan.

Samassa rämähti portti hänen takanaan kiinni. Tuntui kammottavalta astua tuntemattomaan elämään, josta kukaan ei palanut takaisin kertomaan näkemyksiään....

Eteen avartui laaja pihamaa, joka muistutti vankileiriä. Mustanaan loikoili kentällä auringonpaisteessa naisia, lapsia ja miehiä, jotka pienissä ryhmissä vilkkaasti keskusteilivat keskenään. Saapuessaan kentän reunaan lakkasi puheensorina. Tutkivin katsein he seurasivat tulijaa. Lähimpänä ryhmässä olevat, neljä isokokoista miestä, viittasivat luokseen. Muistaen Pietarin puheen vastaanotosta, hän rohkaisi itsensä ja seurasi kehoitusta.

Istuessaan heidän joukkoonsa, eräs kiharatukkainen ikäänkuin säpsähti katsoessaan häneen, mutta äänettömänä hän vartoi toisten alkavan keskustelun. Hetken kuluttua alkoi vieressä istuva puhumaan.

— Sinut on aivan hiljattain passitettu, koska ohimolta vielä tippuu verta. Eivät ole kovin pahoin kasvoja ruhjonneet, ainoastaan tuo pieni naarmu....

— Niin kun tuo Pietarin pakana.... Akkiä hän keskeytti nähdessään kiharatukkaisen siirtyvän viereensä. Hellittämättä katsettaan tämä tuijotti kunnes pääsi jostain varmuuteen. Sitten sanoi empimättä:

— Mitä sinä Pietarista höpiset? Joko maanpäältä loppui työ kuntänne kerkesit?

— Enhän minä ole tehnyt ty.... — Kyllä minä sen tiedän, keskeytti kiharatukkainen. — Vaan joko viimeinen punikki on passitettu maanpäältä?

—Ei ainakaan meidän kylästä, sillä Resulan huutolaispoika pääsi karkuun.

— Ja sinä lähdit sitä täältä etsimään. Kuulehan sankari Paukku! Minä tunnen sinut....

Kaikuna kiiri yli kentän "paukku paukku", saaden aukean liikehtimään kuin muurahaispesän. Miehet syöksyivät kohden. Hän tunsi kiharatukkaisen luisevat sormet kurkussaan. Pietari oli rientänyt katsomaan meteliä tunkien joukon läpitse, vaan sensijaan että olisi auttanut, alkoi hänkin lyömään avainnipullaan päähän lakkaamatta.... Hän oli juuri kadottamassa tajuntansa, kun kuuli jotain. Se antoi rohkeutta, voimaa, kuin ennen mainehikkaina aikoina. Sieltä saapuivat urhot. Pelastus! Mahtavana kaikuivat säveleet pelastajien saapuessa.

....siis pojjaat älkää te hätäile, joka punikin kallohon nappi."

Hän aukaisi silmänsä. Seinältä tuijotti jäykkäpiirteinen Mannerheim. Vieressä pöydällä oli pistooli. Sen takaa tirkisteli uteliaana tyhjä pontikkapullo, joka oli hyvin tehnyt tehtävänsä. Ulkoa kului etenevä laulu, suojeluskunnan mennessä aamuhämärässä etsimään karannutta huutolaispoikaa....

....silloin työmme ei kesken"....

Halutaan tietää

Jos joku tietää allamainittujen **Jukka Yliurpon, Väinö Paavolan** ja **Urho Pietilän**, nykyisen olinpaikan ja osotteen, pyytäisin ystävällisesti minulle ilmoittamaan, mitä pikemmin sen paremmi.

Mrs. Hulda Sjöblom
416 Ross Ave., Winnipeg, Man. Canada.

Reippaat Tanssit
toimeenpanee V. ja U. seura "KISA"
Liberty-haalilla tiistaina 28 p:nä
Oviraha 25 senttiä — HUVITOIMIKUNTA.

Kylpijöiden huomioon!
Jack Seppälän sauna tulee olemaan auki neljä kertaa viikossa:
Tiistaina ,torstaina ja perjantaina, kello 1 ip. kello 12 yöllä.
Lauantaina kello 1 ip. kello 2 yöllä.

TAAS ON
Niitä mainioita
HUMORISTISIA LAULUJA
ALF. TANNERIN
humorist. lauluja
Kirjana 93 laulua nuotteineen, 190 siv., 10 kuvaa esityksistä. Hinta sid. kov. kansissa $1.50
Nid. siev. pehmeissä kansissa 1.25
Tannerin 13:sta, eli viimeinen vihko, 20 siv., 7 laulua nuotteineen ..... .25
MATTI JURVAN lauluja, 4 eril. vihkoa, nuottipainos.... .15
TATU PEKKARISEN lauluja, nuottipainos ..... .15
GABRIEL TOSSUN esityksiä nuotteineen ..... .15
HÄRMÄN HÄÄT, eli Anssin Jukka, kuvitettu ..... .15
LAULAJAPOJAN lauluja, ilman nuott., 30 siv. 4 vihkoa .15
SUOMEN JUKAN lauluja, ilman nuott., 4 eril. @ ..... .15
EINO KETTUSEN HUM. LAULUJA, 7 vihkoa @ ..... .15
SUKUPUOLIKIRJALLISUUTTA. Pyytäkää luettelo.
Lähetetään kaikki postivapaasti. Osote on nyt:
H. ERICKSON
576 MAIN ST., ROOM 18. — WINNIPEG, MAN.

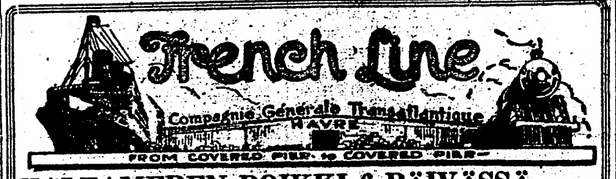

VALTAMEREN POIKKI 6 PÄIVÄSSÄ
Erinomaiset cabin mukavuudet kaikille luokille uudella ILE DE FRANCE-jättiläisellä, valtavalla PARIS'illa tahi komealla FRANCE'lla.
TOISEN LUOKAN edut tarjovat matkalla suurempaa mukavuutta kuin suurimmat linjat muutama vuosi sitten olivat huomatuimmille matkustajilleen tilaisuudessa antamaan.
KOLMANNEN LUOKAN matkustajat saavat nauttia Ranskan linjalla yksityiseläimän eduista eristetyissä hyteissään, avarilla kävelykansilla, suurissa ruokasaleissa ja huvitteluhuoneissa.
Lähempiä tietoja antaa lähin asiamiehemme tahi
348 Main Street, Winnipeg, Man.
53 Richmond Street W, Toronto, Ont.
Huom. Oma konttori Suomessa Ranskan Amerikan Linja, Helsinki, Aleksanterinkatu 19.
French Line
Säännölliset kulkuvuorot NEW YORKISTA
'Ile De France'
Lokak. 24 p. klo 7 ip.
Marrask. 21 p. klo 7 ip.
"France"
Marrask. 14 klo 7 ip.
"Paris"
Jouluk. 5 p. klo 4 ip.
Jouluk. 24 p. klo 4 ip.

"HAPPY" on iloinen vakuutuksestaan. Jos olette omaisuuden omistaja, kuinka voitte nukkua öisin, ellette olisi vakuutettuja että maksamme häviönne tulipalon sattuessa.

PHONE 2131
REAL ESTATE
J.A.ERICKSON
INSURANCE
HURON CHAMBERS: SUDBURY, ONT.

Arvi Kingelin
antaa
Viulun opetusta
15 SEATON STREET.
Toronto, Ont.
Iltasin puhelin Elgin 8018
Puhelin päivällä Elgin 6788

John Lahti
Välittää kolia ja puita sekä tot mittaa muuttosjoa. Kääntykää juoleeni tarvittaessa.
50 Lorne St., Sudbury
Puhelimet: kotiin 1724
konttoriin 1676

Lehto Kassu
pyytää ilmoittaa kaikille kaivosmiehille, että mainarien
SAFETYKENKIÄ
ja
Safety Ropesseja
jotka ovat International Nickel Co:n virallisesti hyväksymiä, on tilattu ja saapuvat piakkoin kauppaamme.
Nämä. pitää olla vasta ensipäivä tammikuuta ja me ei voitu ennen tilata ennenkuin komppania hyväksyy ne. Meiltä saatte varmaan oikeat tavarat. Ne tulee viikon perästä.
—o—
Samalla Lehto Kassu pyytää lausua kiitoksensa kaikille niille kundeille, jotka ovat ottaneet huomioonsa meidän suuren talvipalttomyyntimme. Varastoomme onkin tullut jo aika iso lovi, mutta jälellä on vielä riittämään asti niille jotka tähän mennessä. ei ole kerinnyt talvipalttoota itselleen vielä hankkimaan.
—o—
karl Lehto
Durham St. — Kymppisentin vieressä — Sudbury, Ont.

"JÄÄKAAPPI LEIVOKSIA"
1 kup. voita, 2 kup. soker., 3½ kup. Purity jauhoja, 2 munaa, 2 teelusik. nostakepulveria, maustetta, 1 kup. muhennett. pähkinöitä tai pienennett. rusinoita.
Pitäkää taikina jääkaapissa yön. Leikelkää ohueksi ja paistakaa kuumassa uunissa.
PURITY FLOUR
Parhainta kaikkia leipomisia varten
Lähettäkää 30c keittokirjaa varten jossa on 700 ohjetta.
Western Canada Flour Mills Co. Limited, Toronto.

Hammaslääkäri
Tri Wood
Bank of Nova Scotia Bldg.
Täyttö-, päällystys- ja kultatyötä tehdään, sekä ulosvetämistä.
Konttori puhelin 199
Asunto puhelin 1139
SUDBURY — ONTARIO.

Kaasua vatsassa
Jos kärsitte päänkivusta, jatkuvasta umpitaudista, kaasuisesta vatsasta, vatsakivuista aterian väillä, uuettomuudesta, tai jos ette voi syödä joitan ruokalajeja, ja jos on näppyjä kasvoissanne jne., niin teillä on Sappitauti.
Arv. P. A. Lignell.
Nyt vihin kiitollisuudella ilmoittaa, että olen Sappitaudin lääkkeestä No. 33 löytänyt täydellisen avun, ja ilolla voin sanoa että olen vapaa siitä kauheasta Sappivaivasta, jota olen vuosia kärsinyt ja olin jo epätoivoinen enkä muuta odottanut kuin kuolemaa.
Ihmiset ihmettelevät kun näkevät minun parantuneen ja voimistuneen, että mikä on saanut minussa niin suuren muutoksen aikaan.
Tämän voitte käyttää, jos niin haluatte, sanomalehdissä. — Mrs. Mary Koski, Tower, Minn.
Tilatkaa lääke No. 33 — Hinta $2.50.
P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.

Seuraavia näyttämötarpeita saatava
Steinin pohjamaalia, mustaa, valkoista, mustalaisväriä, auringon paahtuma punaa, No. 2 ja No. 3, puikko .....
Steinin kasvomaaleja, 9 lajia laatikossa, hinta .....
Steinin Cold Cream, 8 unssia .....
Nenäkittiä, asia .....
Valkoista ja vaaleanpunaista kasvopuuteria, rasia .....
Partakarvaa, tummanruskeaa, ruskeaa, vaaleanruskeaa, tummanharmaata, mustaa, vaaleaan harmaata ja punaista, jaardi .....
Partalaimaa, pullo harjan kanssa .....
Wheatcroft, juoksevaa puuteria kaulaan, käsiin, rintoihin y.m. .....
Liquid Rouge, juoksevaa poskipunaa, erittäin hyvää .....
Poskimaalia, kuivaa, eri värejä .....
Steinin "Lining Color", tumman ja vaalean ruskeaa, harmaata, puikko .....
Huulipunaa, puikko .....
VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
Box 69, Sudbury, Ont.

Gerald A. Foot
PALOVAKUUTUKSIA, KIINTEIMISTÖ- JA KIINNITYSLAINOJA
Hyvä tonttivalikoima, valo, vesi sekä likaviemärit. Hinnat $300 — helpoilla ehdoilla.
Käykää katsomassa kotien rakennussuunnitelmaamme.
GERALD A. FOOT
PUHELIN 936 — MACKEY BLOCK — SUDBURY, ONT.

Uudelleen rakennettuja
Kirjotuskoneita
Vapaus myy uudelleenrakennettuja Underwood kirjotuskoneita. Ne ovat aivan kuin uusia. Kaikki vähänkin kuluneet ovat uudet. Olemme välittäneet kymmeniä tällaisia koneita tänä vuoden ajalla ja jokainen jöka niitä on ostanut, on edelleen tyväinen kauppaansa. Nämä koneet kestävät ja ovat ainakin sa vuosia. Kukaan toinen liike ei myy niitä yhtä halvalla kuin Vapaus. Pidämme niitä säännöllisesti varastossa, joten niitä daan lähettää heti tilauksen saatua.
Myymme myöskin käytettyjä, sangen hyvässä kunnossa olevia Underwood ja Remington kirjotuskoneita. Hinnat ovat erittäin halvat.
VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Oletko tilannut "Vapauden"